יודען, געדענקט די רדיפות אויף אייערע ברידער אין דייטשלאנד

Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem

NAJER FOLKSBLAT

פרייז 15 גראשען

הײנט 10 זײטען

נייער פאלקסבלאט

№ 176 | Łódź, Niedziela, 29 lipca 1934 r. | צוועלפטער יאהרגאנג | לאדז, זונטאג, י"ז מנחם אב תרצ"ד | № 176

Adrse Redakcji i Administracji: Łódź, Piotrkowska 21, tel. 224-71. — אדרעס פון רעדאקציע און אדמיניסטראציע: לאדז, פעטריקאווער 21, טעל. 224-71

די לויה פון קאנצלער דאלפוס

ווינע, 28. (ספ. טעל.).

די הויפט שטאט פון עסטרייך געפינט זיך היינט אונטער'ן צייכען פון די טרויער־פייערליכקייטען אין שייכות מיט דער לויה פון ערמארדעטען קאנצלער דאלפוס. די ווינער פרעסע ווידמעט דעם פארשטארבענעם גרויסע ארטיקלען, אין וועלכע עס ווערט אנגעוויזען, אז דער קאנצלער איז געשטארבען פאר דער אידעע, פאר זיין מיסיע פון פעדעראלער עסטרייך איהר אומאפהענגיגקייט.

פון פרימארגען אן האבען איבער די ווינער גאסען געשטראמט גרויסע מענגעס מענשען, וועלכע האבען אבסערווירט די לויה־פארבערייטונגען.

פראוויזאריש איז די טרומנע אראפגעלאזט געווארען אין קבר אויף'ן היטצינגער בית עולם.

ביי דער טרומנע האבען אסיסטירט גענעראלען, וועלכע האבען געביליגט די פעהרעוואך אויך ביים קאטאפאלק.

צו דער לויה זענען אנגעקומען קיין ווינע פארשטעהער פון פיל גרויסמאכטען, אמבאסאדארען און קאנסולען, מוסאליני'ן האט רעפרעזענטירט סענאטאר דע מארטינא, דעם ענגלישען קעניג האט פארטרעטען דער געזאנדטער סעלבי, האריטן האט רעפרעזענטירט מיניסטער קאניא.

די עסטרייכישע רעגירונג בעקומט אונאויפהערליך צאהלרייכע קאנדאלענץ־דעפעשען פון פרעזידענטען פון פיל מדינות און פון קעניגען. די אלמנה פון דערמארדעטען קאנצלער דערהאלט מיטגעפיהל טעלעגראמען נישט בלויז פון הויכגעשטעלטע פערזענליכקייטען, נאר אויך פון פרויען פון פאלק און פון פרויען־ארגאניזאציעס.

ווינע, 28. (ספ. טעל.).

היינט איז דא פארגעקומען די לויה פון בונדעס־קאנצלער דאלפוס. די לויה־פייערליכקייטען האבען זיך אנגעהויבען האלב 3 ביטאג פון ווינער ראטהויז, וואו עס זענען געהאלטען געווארען טרויער־רעדעס דורך פרעזידענט מיקלאס, שטארהעמבערג און בירגערמייסטער שמיץ, לאנג איז דער לויה־צוג אוועק אין דער סטעפאני־קירכע.

אין דער לויה האבען זיך בעטייליגט הונדערטער טויזענדער איינוואוינער פון ווינע און עסטרייכישער פראווינץ.

אויפ'ן „פרידהאף" האבען געהאלטען טרויער־רעדעס דער מיניסטער שושניג און א פארשטעהער פון פאטערלענדישען פראנט.

ווינע, 28. (ספ. טעל.).

אין דער שפיץ פון לויה־צוג זענען געגאנגען מיליטער און פאליציי־אפטיילונגען, דאן יוגענד, דער נאך די בעזונדערע שטאנדען פון פאלק, צווישען אנדערע פויער־געווערבע זעלנער פון די קיזער־ליכע פולקען, סטודענטישע קארפאראציעס, גייסט־ליכע. נאך דער טרומנע זענען נאכגעפאהרען 13 קאראוואנען מיט קרענץ.

דאן איז געגאנגען די אלמנה פון קאנצלער, געפיהרט דורך די מיניסטארען שטאקינגער און שטאר־העמבערג, דערנאך איז געגאנגען די פאמיליע פון קאנצלער, דער פרעזידענט מיקלאס, פארשטעהער פון פרעמדע מלוכות, דערונטער א פערטרעטער פון בעל־גארישען קעניג, פון דער אונגארישער רעגירונג, דאן פירסט ליכטענשטיין, דער דיפלאמאטישער קאר־פוס, קעפ פון לענדער, גענעראליטעט, פארמעטעטים און א ריזיג־גרויסע בעפעלקערונג.

די לויה־פראצעס האט זיך געשלאסען מיט 2 באטאליאנען פיכאטע און 3 באטעריעס ארטילערי, 1 שוואדראן קאוואלעריע און באטאליאנען פון פאלי־ציי, זשאנדארמעריע און היימווער.

די גאסען דורך וועלכע דער לויה־צוג האט דורכגעצויגען זענען געווען איינגעפילט מיט מענ־שען־מענגעס. די לאמטערנעס זענען געווען בעדעקט מיט קרעפ.

אין דער קאטעדרע פון הייליגען שטעפאן האט קארדינאל איניצער געהאלטען א טרויער־רעדע אין וועלכער ער האט בעצייכענט דאלפוס'ען אלס אנ'אומדערשראקענעם קריסטליכען ריטער, זיין בלוט וועט נישט האבען פערגאסען געווארען אומזיסט.

די טרומנע מיט'ן טויטען קערפער פון דאל־פוס'ען איז אראפגעלאזט געווארען אין היטצינג, וואו ער וועט ליגען צייטווייליג וויל ביי זיין לעבען האט קאנצלער דאלפוס זיך געוואונשען, אז נאכ'ן טויט זאל מען איהם לעגען נעבען זייפעל.

היות זייפעלס קבר האט זיך געוואלט געפינען אין א קירכע, וואס איהר בוי איז נאך נישט פער־ענדיגט, האט די משפחה פון דאלפוס'ען מסכים געווען מען זאל דעם קאנצלער צייטווייליג לעגען אין היטצינג, וואו עס ליגט דאלפוס'עס 1־יעהריג טעכטערל.

ביים אפענעם קבר האבען גערעדט דער ביל־דונגס־מיניסטער שושניג און דער לייטער פון פא־טערלענדישען פראנט.

האלב 8 האבען די לויה־פייערליכקייטען זיך פערענדיגט.

ווינע, 28. (ספ. טעל.).

דער גרויספירשט אטאָ האבסבורג האט צוגע־שיקט צום מיניסטער שושניג א קאנדאלענץ־טעלע־גראם, צוליב'ן טויט פון פארטייגער פון עסטרייכיש פרייהייט.

ווער איז געווען דאלפוס'עס מערדער?

די אויספארשונג ארום מארד איבער דאלפוס'ן, האט שוין געגעבען געוויסע קאנקרעטע רעזולטאטען, ס'האט זיך ארויסגעוויזען, אז דער קאנצלער־מערדער איז א געוויסער אטאן פאנעץ, וועלכער האט איז זיין צייט געדינט אין דעמזעלבען טיראלער פולק, וואו דער קאנצלער האט געדינט. אויך האט זיך ארויסגעשטעלט, אז די מעהרהייט פון די אטענטעטער איז בעשטאנען פון געוועזענע זעלנער פון דער עסט־רייכישער ארמעע, וועלכע זענען בעוויטיגט געווארען פון די מיליטערישע רייהען צוליב'ן געהערען צו די נאציאנאל־סאציאליסטען.

פאריגען מאנטאג ביטאג האט יעדער פון די פערשווערער געפינען אין זיין פאסט־קעסטעל א מעלדונג, אז זיי זאלען זיך צושטעלען מיטאג־צייט אויף א בעשטימט ארט.

אריינגעהענדיג אין בנין פון קאנצלער־אמט האבען די פערשווערער ענטוואפענט די פאליציאנ־טען פערהופענדיג זיך אויף א בעפעהל פון פרעזי־דענט שטיינהויזעל און אינספעקטאר גאצמאן. די דאזיגע ביידע הויכע בעאמטע זענען ארעסטירט געווארען צוליב זייער פאסיווקייט אין דער צייט פון דער פערשווערונג.

עס איז נאך נישט געלונגען פעסטצושטעלען די ראל, וואס אמבאסאדאר רינטעלען האט געשפילט ביי דער פערשווערונג. ווי בעקאנט האט ער זיך געשטעלט נאכ'ן ארעסט זיך דערשאסען.

איצט איז גאר ארויס אויף דער ליכטיגקייט דער פאקט, אז רינטעלען, וועלכען מען האט אומגע־טום אנגערופען אלס דעם נישט־געקרוינטען קעניג פון סטיריען, האט נישט לאנג צוריק אפגעגעבען מוסא־ליני'ן אנ'אפערטע בכן, אז אין משך פון 24 שעה וועט ער אדורכפיהרען א פאציפיקאציע פון עסטרייך און אז ער וועט אויך דורכפיהרען א שלום צווישען די עסטרייכישע נאציאנאל־סאציאליסטען און דייטשלאנד, אויב מוסאליני וועט איהם גאר בייהילפיג זיין ביים איבערנעמען די מאכט אין עסטרייך, וועגען דער דאזיגער אפערטע האט מוסאליני געמעלדעט דאלפוס'ן.

דער פויפסט קאנדאלירט

ווינע, 28. (ספ. טעל.).

צו דער עסטרייכישער רעגירונג איז אנגעקומען א קאנדאלענץ־דעפעשע פון פויפסט.

פאפען, גערינג און געבעלס

בעראטען זיך מיט היטלערן וועגן די עסטרייכישע געשעהענישען

בערלין, 28 (ספ. טעל.)

פרייטאג האט זיך איינינגע מיניסטארען איינ־געגעבען צו קומען קיין בוירויט, וואו עס פער־ברענגט זיין אורלויב קאנצלער היטלער. די מיני־סטארען זענען געקומען מיט'ן ציל אנצונעמען א דעציזיע אין שייכות מיט די לעצטע געשעה־נישען אין עסטרייך.

צווישען אנדערן זענען געווען ביי היטלערן מיניסטער געבעלס, גערינג און וויצע־קאנצלער פאפען.

ווינציג פאר דאמען
נאר 2 זל. ווערען פאר איבערגע־מאכט די עלטעסטע
הימען!
אויך גאנץ נייע און אויך נייע הימען צו 3.50 געדענקט די אדרעס
Modystka
„TOLA"
23 Zawadzka 23

8־טען, מענער־מאגאזין = שניידער־מייסטער (באלופניקעס)!
מארגען מאנטאג, דעם 30/7
10 פריה קומט פאר
א פערזאמלונג
פון מארינארקעס, פארלעד און פאלטענס, בכדי צו בעטראכטען די געשעפטע לאגע פון דעם פאך, דעריבער ווערט איר אויפגעפאדערט דעם טאג נישט צו ארבייטען נאר צו קומען אויף דער פער־זאמלונג, אויך די אלע חברים וואס זענען אויך זומער־וואוינונג מוזען קומען פינקטליך
מיט אכטונג די פאך־קאמיסיע.

אכטונג! פריזיער, פריזיערקעס און שייטעלמאכערינס
דערמיט מאכען מיר בעקאנט אלע פריזיערס, פריזיערקעס און שייטעלמאכערינס פון דער שטאט לאדז, אז דער זיץ־ארט פון אונזער צעך איז ביים יוד. צענטר. האנדווערקער־פערבאנד, פילסודסקיעגא 69. די קאנצעלאריע איז טעטיג יעדען טאג פון 5 נאכמ. ביז 10 אוונט (חוץ פרייטאג און שבת)
עס ווערען אנגענומען נייע מיטגלידער, ווי אויך ווערען אנגענומען צו ערלעדיגען דורך אונזער צהרען־סעניאר ה' קראקויער און דיזשורירענדע פערוואלטונגס־מיטגלידער זעמטליכע אנגעלעגענהייטען. עס ווערט אויך ערטיילט יורי־דישע עצות אין אלע פראגען.
בעמ.: דינסטאג ווערען אינטערעסאנטען אנגענומען ביז 8 אין אווענד, כדי נישט צו שטערען די זיצונג פון דער פערוואלטונג, וועלכע קומט פאר יעדען דינסטאג פון 8 אווענד. מיט אכטונג
די פערוואלטונג פון פריזיער־צעך
אין לאדז, פילסודסקיעגא 69.

מאסקווע.
קוזנעצקי־בריק 14
MOCKBA
=TORGSIN=
לנגעמיינער פאראייניגונג פאר דעם האנדעל מיט אויסלענדער
С.С.С.Р.
ВСЕСОЮЗНОЕ ОБЪЕДИНЕНИЕ ПО ТОРГОВЛЕ С ИНОСТРАНЦАМИ
=ТОРГСИН=
פון איבער 1000 מאגאזינען פון „טארגסין", וועלכע געפינען זיך אין סאוויעט־רוסלאנד קען מען באקומען פון דער גאנצער רייך מיט די בעסטע סארטען שפייז־פראדוקטען, מאנופאקטור, לעדערנע און גומי־שיך, וועש, טריקאטאזש א. א. וו. קאנען געניסען אלע, וועלכע בעקומען געלד־איבערווייזונגען אין סאוויעט־רוסלאנד.
געלד־איבערווייזונגען אויף „טארגסין" קען מען בעקומען אין אלע פאסט־אבטיילונגען פון דער פוילישער רעפובליק, „באנק גאספאדארסטווא קראיאוועגא", „פאוושעכני באנק קרעדיטאווע". גען. „היאם" און איהרע אבטיילונגען, „באנק זאכאדני", „פאוושעכני באנק זוויאזקאווי", פירמא „ביורא פאסילעק", נאוואגראדזקא 39, „געבר. פאסקול מצי און די אבטיילונג פון דרעזדענער באנק אין דאנציג.
א חוץ דעם נעהמען אן בעשטעלונגען אויף סטאנדארט־פעקלעך אין אלע ערטער פון סאוויעט־רוסלאנד: „ביורא פאסילעק" און „געבר. פאסקולסקי".
די פרייזען אין „טארגסין" זענען בעדייטענד ביליגער, ווי אין אויסלענדישע מאגאזינען, וועגען וואס מ'קאן זיך איבערצייגען אין די פרייז־קוראנטען, וועלכע געפינען זיך אין די אויבענדערמאהנטע פירמעס און אינסטיטוציעס.
אינפארמאציעס ערטיילט די האנדעלס־פערטרעטונג פון סאוויעט־רוסלאנד אין פוילען, ווארשא, קאשיקאווא 4, טעל. 9-06-66. פאדערט אומזיסטע פרייז־קוראנטען פון „טארגסין"
29. 7. 34. 3.

Koncesjonowany Przewóz Towarów p. f.
BIURO EKSPEDYCYJNE
A. Lejbinzon i L. Chuciński
w Łodzi przy ul. Kilińskiego 20, tel. 133-06, 184-70
מאכט בעקאנט דער ג' קונדשאפט, אז פונ'ם 1־טען אויגוסט ווערען אנגענומען טראנספארטען נאך לובלין.
די סחורות ווערען טעגליך ארויסגעשיקט מיט'ן אייגענעם אויטא.
זעמטליכע טראנספארטען זענען פערזיכערט אין דער פאזנער־ווארשאווער פערזיכערונגס־געזעלשאפט געגען דער יעהרליכער פאליסע 63189.
בעמ. צו דער בעקוועמליכקייט פון דער ג' קונדשאפט עפענען מיר א שטאפּישטע לאגער אויף פיעטריקאווער 56 טעל. 241-04

נאך קורצע שווערע ליידען איז נעכטען שבת קודש געשטארבען אין עלטער פון 52 יאהר, אונזער טייערע מוטער, שוועסטער, שוועגערין און טאנטע
נ"ע רבקה שפערלינג
אשת ר' זעליג ז"ל
(געב. בלעכשטיין)
די לויה קומט פאר היינט זונטאג, דעם 29 יולי 1934 (י"ז מנחם אב) 12 בייטאג פון טרויער־הויז ביסקופא באנדורסקיעגא 14 (פריהער אנגא) וועגען וואס עס טיילען מיט אין גרויס צער
די טיפטרויערנדע פאמיליע.

„הענגט די יודען!"

אונטער דעם לאזונג האט זיך אנגעהויבן די פערשווערונג אין קאנצלער-אמט

וויען, 28 (יט"א טעלעגר.

אויף א פרעסע-קאנפערענץ האט דער פרעסע-שעף לודוויג מיטגעטיילט די זשורנאליסטען, אז די נאצישע פוטשיסטען האבען בעת דעם איבערפאל אין קאנצלער-אמט זיך פערהאלטען כוליגאניש און אנטיסעמיטיש. זיי האבען למשל רוצחיש צושלאגען מיט קאלבעס פון די ביקסען א מיניסטעריאל-בעאמטען, ד"ר אטא, א קריסט, וועלכער איז גאר ענליך צו א יוד. דאסגלייכען האבען זיי בלוטיג צושלאגען אנ'אנדערן בעאמטען, אויך א קריסט און געשריגען דערביי: „הענגט די יודען".

וויען געהילט אין טרויער

טרויער תפילה פון דער יוד. קהלה

וויען, 28 (יט"א טעלעגראפיש)

אויף אלע הייזער אין וויען זענען ארויסגע-האנגען טרויער-פעהנער אין צוזאמענהאנג מיט דער לויה פון קאנצלער דאלפוס.

די יודישע קהלה האט אין דער גרויסער סינאגאגע אפגעריכט א טרויער-גאטעסדינסט פאר'ן אומגעקומענעם קאנצלער.

איטאליעניש און טשעכיש מיליטער ביי דער עסטרייכישער גרעניץ

פאריז, 28 (ספ. טעל.)

פון די איטאליענישע אפיציעלע קרייזען ווערען אפגעלייקענט די קלאנגען, אז איטאליען האט קאנצענטרירט איהר מיליטער ביי דער עסט-רייכישער גרעניץ. דער איטאליענישער ארמעי-קארפוס ביי דער עסטרייכישער גרעניץ שטעהט דארט שוין זעהר לאנג און איז נאך אין פעברואר פערשטארקט געווארן. די מאנעווערס פון איטאליע-נישען מיליטער דויערן זינט דעם חודש יוני.

די אפיציעלע סטעפאני-אגענטור בעשטעטיגט יא די קלאנגען וועגען דעם, אז איטאליען האט קאנצענטרירט מיליטער ביי דער עסטרייכישער גרעניץ.

דער אפיציעלער קאמוניקאט זאגט אט וואס:

„אויף דער ידיעה, אז קאנצלער דאלפוס איז דערמארדעט געווארן, ווי אויך צוליב דער מעג-ליכקייט פון קאמפליקאציעס, איז פעראָרדענט גע-ווארען אנ'איבערגרופירונג פון די בעוואפענטע לאנד-און לופט-כוחות, וועלכע זענען געריכטעט צו די גרעניץ-שטעט".

האוואס-אגענטור איז מודיע פון רוים, אז דאס איטאליענישע מיליטער, וואס איז ארויסגע-שיקט געווארען צו דער עסטרייכישער גרעניץ בעשטעהט פון בערך 32 טויזענד זעלנער. די צאל פון די ארויסגעשיקטע לופט-קרעפטען איז נישט בעקאנט.

עס קורסירן אויך קלאנגען, אז די טשעכישע רעגירונג האט ארויסגעשיקט איינציגע דיוויזיעס מיליטער צו דער עסטרייכישער גרעניץ.

פאן פאפען דייטשער באטשאפטער אין וויען

בערלין, 28 (ספ. טעל.)

היינט פריה האט זיך אין בערלין בעוויזען אנ'עקסטרע אויסגאבע פון „פעלקישען בעאבאכטער" מיט דער ידיעה, אז היטלער האט בעשטימט פאן פאפענען אלס דייטשער באטשאפטער אין עסטרייך.

די נאמינאציע איז אדורכגעפיהרט געווארען אין דער פארם פון א בריף פון קאנצלער היטלער צו פאפענען. היטלער שרייבט:

„דער אטענטאט אויפ'ן עסטרייכישען קאנצ-לער וועלכען די דייטשע רעגירונג פעראורטייל-אויפן שארפסטען אופן און בעדויערט, האט אהן אונזער שולד פערשארפט די אזוי אויך שווע-רע לאגע אין אייראפע. עס איז דעריבער מיין וואונש מיטצווירקען, אויב דאס איז מעגליך, צו דער ענטשפאנונג פון דער לאגע און בעזונדערס — ארויפצופיהרען אויף א נארמאלען און פריינדליכען וועג די עסטרייכיש-דייטשע בעציהונגען, וועלכע זענען שוין זייט לאנג אנגעשטרענגט.

צוליב דעם ווענד איך זיך מיט דער בקשה צו אייך, זעהר געעהרטער הער פאן פאפען, איהר זאלט איבערנעהמען די דאזיגע וויכטיגע אויפגאבע, בעזונדער דערפאר, וואס זייט אונזער צוזאמענאר-ארבייט אין קאבינעט האט איהר געהאט און האט אויך ווייטער מיין פולען און אומבעגרעניצטע צוטרוי.

„איך האב דעריבער פארגעלייגט דעם הער מלוכה-פרעזידענט, אז ער זאל אייך אויף א בע-גרעניצטער צייט אנפערטרויען די ספעציעלע מיסיע און אייך בעשטימען אלס דייטשער באטשאפטער, אפרופענדיג אייך גלייכצייטיג פון דייטשען קאבי-נעט און בעפרייען אייך פון אמט פון קאמיסאר פאר ענינים פון סאאר-געביט. אויף אייער נייעם אמט וועט איהר זיין אונטערווארפען מיר פער-זענליך".

לאנדאן, 28 (ספ. טעל.)

וויצע-קאנצלער פאן פאפען האט אנגענומען דעם אמט פון דייטשען באטשאפטער אין וויען.

פיהרער פון די עסטרייכישע היט-לעריסטען האביכט — ארעסטירט

בערלין, 28 (ספ. טעל.)

היטלער האט בעזייטיגט פון זיין אמט דעם פיהרער פון דער אנטי - עסטרייכישער אקציע אין מינכען האביכט און אויך ארויסגעגעבען א בעפעהל האביכטן צו ארעסטירען פאר איבערטרעטען זיינע קאמפעטענצען.

אויך הינדענבורג איז אויפגעבראכט

בערלין, 28 (ספ. טעל.)

רייכס-פרעזידענט הינדענבורג האט איבער-געשיקט צום עסטרייכישען פרעזידענט מיקלאס א מיטגעפיהל-דעפעשע מיטן אינהאלט: „צוליב'ן שענדליכען אטענטאט".

2000 יודישע משפחות געבליבען אהן היים און אהן ברויט

צוליב פערפלייצונגס-אומגליק אין גאליציע

ניי-סאנץ, 28 (יט"א טעלעגראפיש)

דער יט"א שליח, וואס איז ארויסגעשיקט געווארען אויף די ערטער, וועלכע זענען צום מערסטען געטראפען געווארען פון דער פערפליי-צונג, טיילט מיט, אז קיין ניי-סאנץ קומען אן פון לימאנאווא, יאסלא און שכנות'דיגע מקומות פיל יודען פון דערפער, וואס זענען פון דער פערפליי-צונג אפגעווישט געווארען פון דער אויבערפלעך.

די אומגליקליכע האלטען זיך אויף אין בתי-מדרשים, הקדשים וואו זיי ראנגלען זיך אין אוי-סערגעוועהנליכער נויט.

לויט פראוויזארישער בערעכנונג זענען העכער 2000 יודישע משפחות געבליבען צוליב דער פערפלייצונגס-אומגליק. אהן א דאך איבערן קאפ און אהן ברויט.

קריסט נעמט צו זיך 52 יודישע קינדער פון די פערפלייצטע

ניי-סאנץ, 28 (יט"א טעלעגראפיש) דער בעזיצער פון דער ביר-ברויעריי אין גריבווו, א קריסט, האט זיך געווענדעט צום קאמי-טעט צו העלפען די פערפלייצונגס-געליטענע, אז ער וויל אויסהאלטען ביי זיך א צאהל יודישע קינ-דער פון די היימלאזע משפחות. מען האט איבער-געגעבען אין זיין רשות 52 יודישע קינדער פון חרוב'ען יודישען קווארטאל אין ניי-סאנץ.

„תומכי אורחים"
פאמארסקא 18.

היינט, זונטאג, ד. 29-טן יולי, 2 א זייגער נאכמ.
ווערט איינגעארדענט דורך דעם הילפס-פעראיין „תומכי אורחים"

פארק „העלענאוו"

א גארטען=פערוויילונג

פערבונדען מיט
א קאנצערט

סימפאנישער קאנצערט פון 40 מאן אונטער דער אנפיהרונג פון דיר. ס. פיעטרושקא

צוו. אנד. פערוויילונגען וועט זיין א רייכע פאנטען-לאטעריע פון 2000 חפצים, צו געווינען: 2 ראווערען, 1 ראדיא, לעבעדיגע פיש, פערש. סחורות אויף אנציגער, פאלטענעס און בלוזען-שטאפען. יעדער לאס 25 גר. 10,30 אוו. איבערן ווצסער: ראקעטן און בענגאליש פייער. שיס-בודעס/קאראסעל/דאנסינג/לורקעס/קאנפעטי. יעדעם קינד בעקומט ביים איינגאנג א פריז

בילעטען צום פרייז 1 זל. פאר ערוואקסענע, 75 גר. פאר מיטגלידער און 54 גר. פאר קינדער איז צו בעקומען היינט פון 2 א זייגער נאכמיטאג ביי דער קאסע אין „העלענאוו".

ביטשריפט-ביורא
פאר געריכטס- און אדמיניסטראציע-מאכט
B. Mann
האט זיך איבערגעצויגן פון פעטריקאווער 10
אויף פעטריקאווער 82
פארטער, לינקע אפיצינע.

כעמיש-באקטעריאלאגישער לאבאראטאריום
מ. שאץ
לאדז, פעטריקאווער 37.
פיהרט אדורך זעמטליכע ערצטליכע אנאליזען פון אורין, בלוט, פלעגמע, אא.

געגען שווייס פון פיס
דאס בעסטע מיטעל געגען שווייס פון די פיס און אטשיסקעס, גאראנטירט זייט 20 יאהר, צום פרייז פון 20 גר. און 30 גר. איז נאר צו בעקומען ביי די צייטונגס-פערקויפער וועלניאזש, אלט-שטאט 1. צעגעלניאא 1 און פיעטריקאווער 27, וואהנ. 7. היט אייך פאר נאכמאכונגען. אויך א גוט מיטעל געגען וואנצען פרייז 50 גראשען א פלעשעל.

DR.
HIERONIM REITEROWSKI
CHOROBY PŁUCNE
Ewangielicka 1, tel. 166-90
od 3—5 i 7—8
POWRÓCIŁ.

Zasłony przezroczyste
nie przepuszczające promieni słonecznych
do okien wystawowych
nabyć można w firmie
J. WOŹNICA
PIOTRKOWSKA 126. tel. 205-74.

שייטלען
מיט פאריזער שרינדען
ווי אויך פערטיגע שייטלען ווערען ערשטקלאסיג און רייעל אויסגעארבייט
צו ביליגע פרייזען
ביי קערש, סטווערא 15

פאראפינערס,
צו שפול-מאשינען
בעקומט מען ביליג אין דער מעכא-נישע שלאסעריי
J. REDER
11/13 ליסטאפאד 11.

Poszukuję
wspólnika-fachowca
do założenia fabryki tkalnej, od 25—30 warsztatów Szejnerowskich (kortowe) i 1 komplet przędzalni, w Południowej Afryce. Wszelkie urządzenia maszynowe mam zamiar zakupić w Łodzi. Jestem obywatelem afrykańskim i dokładnie znam tamtejsze warunki.
Oferty proszę składać do admin. „Najer Folksblat" pod „Afryka".

פאר גארד. ביושוטעריע
און לאמבארד-קוויטעם
צאהלט די העכסטע פרייזען
אלידאר פיאלקא
פיעטריקאווער 7.

אכטונג, רעטניקעס
פון ווישניאווא און קראשעוו!
דאס „ביליע פאלקסבלאט"
בעקומט מען 8 א זייגער אינדערפריה ביים צייטונגס - פערקויפער יאמניק, ווילא קאוואלא, נעבען דער כלאדניע. בעשטעלונגען ווערען אפגעשיקט א היים. אויך בעקומט מען ביי מיר דעם בעוואוסטען פראשעק געגען שווייס פון פיס „ראדיקאל" צום פרייז 30 גראשען.

מודעה. ברוך-קראנקע! קריפעל!
ליידענדע אויף פערשידענע ביין-פערקרי-מונגען פון גוף (הויקערס)!

נאך לאדז איז געקומען צום ערשטען מאל דער אמת'ער וועלט-בעריהמטער ספעציאליסט
Ortoped Natan Rapaport
פון וויען מיט לאנגיעהריגער פראקטיק און נעמט אן פון 9 פריה ביז 1 בייטאג און פון 3 ביז 7 אוועגד
אין לאדז, פילסודסקיעגא № 23
(פריהער וסכאדניא 23) טעל. 231-89
ברוך-ליידענדע! איהר קענט געזונד ווערן אהן בלוטיגע אפעראציעס ראטעוועט אייער געזונד כל-זמן ס'איז נאך צייט, ווייל דער ברוך ווערט גרויס ווי א מענשען-קאפ, די קישקעס ווערען פערדרעהט און מ'קען בראנדיג ווערען.
א הילף און א רפואה! דורך מיין מעטאדע ערפונדענע ספעציעלע הייל-באנדאזשען, וועלכע האלטען צו די גרעסטע פערנאכלעסיגטע ברוכען און בעזייטיגען ראדיקאל מיט גאראנטיע ביי אנפאנגס-ברוכען. מיין ספעציאליטעט איז אויך: הייל-אפאראטען נאך דעם סיסטעם פון פראפעסאר ד"ר האפפא. ד"ר העססינג און קאללאט. געגען אלערליי פערקריפלונגען. פערקרימטע פיס ווי אויך שמערצענדע פלאט-פיס פאר אמפוטירטע אינוואלידען אמעריקאנישע קונסט-פיס (סאלאן-ארבייט).
פאר דאמען נאך אפעראציעס קינסטליכע ברוסטען.
ביים ארפאלאזען זיך פון מאגען, קישקעס און געבירט-מוטער, עמפפעהל איך ספעציעלע הייל-באנדאזשען לויט דעם סיסטעם פון פראפ. ד"ר גלענארד.
געדענקט די אדרעס:
ארטאפעדישע אנשטאלט 23 פילסודסקיעגא 23.

מעגליכקייט פון אן אייראפעאישן קאנפליקט?

Nic dziwnego, że wszystkie gospodynie zachwycone są tem nowem mydłem. Oślepiająco białe mydło — bielizna biała jak śnieg. Mydło to jest tak czyste i łagodne, że da się użyć do wszystkiego: zarówno do prania delikatnych tkanin — jak i do mycia ciała i rąk.

ל א נ ד א ן, 28 (ספ. טעל.)

אין צענטער פון דער עפנטליכער מיינונג אין ענגלאנד שטייען איצט די געשעענישן אין עסטרייך. אלע צייטונגען זענען פול מיט דער מעשה־דאלפוס, אויך אין פארלאמענט רעדט מען וועגן דעם. אין איינפלוסרייכע קרייזן האלט מען, אז דער אויסברוך פון אן אייראפעאישן קאנפליקט איז אומפארמיידלעך צוליב די עסטרייכישע געשעענישן.

דייטשלאנד טראגט די אחריות

ווי ע ן, 28 (ספ. טעל.)

אין שייכות מיט'ן אפרופן דעם דייטשן באטשאפטער ריט, שטעלט פעסט די עסטרייכישע פרעסע, אז דאס וועט נישט אפווישן דעם פאקט, אז דייטשן האבן געשטיצט די טעראריסטן מיט געלד און געווער. די אויספירער פון דער פערשווערונג האט מען אין דייטשלאנד אויך געגעבן אזיל־רעכט.

די מיינונג פון די סאוויעטן

מ א ק ו א, 28 (ספ. טעל.)

די סאוויעטישע פרעסע, ארומרעדנדיג די געשעענישן אין עסטרייך שטרייכט אונטער, אז דער פוטש וועט שטארק פארערגערן די דייטש־איטאליענישע באציאונגען.

דער איינדרוק אין פראנקרייך

פ א ר י ז, 28 (ספ. טעל.)

דער מארד איבערן קאנצלער דאלפוס האט אין פאריז ארויסגערופן דעם שטארקסטן איינדרוק. דער פרעמיער דומערג און דער אויסערן־מיניסטער בארטו האבן איבערגעשיקט דער עסטרייכישער רעגירונג קאנדאלענץ־דעפעשן. מינ. בארטו האט אפגעהאלטן א לענגערע קאנפערענץ מיטן עסטרייכישן באטשאפטער, דער פרעמיער דומערג האט דערנאך אויפגענומען די מיניסטארן בארטו, העריא און דעם גענעראל דענצרן, מיט וועלכע ער האט א לענגערע צייט ארומגערעדט די געשאפענע לאגע. די גרעסטע באדייטונג ווערט געגעבן דעם געשפרעך, וואס בארטו האט געהאט מיטן איטאליענישן אמבאסאדאר. פאר זשורנאליסטן האט מען אין אויסערן־מיניסטעריום היינט ערקלערט, אז דערווייל איז נישט פאראויסגעזעהן קיין שום דיפלאמאטישע אקציע. מינ. בארטו שטעהט אין קאנטאקט מיט לאנדאן און רוים.

אויסערגעוועהנליכער מיליטערישער טריבונאל וועט משפטן די פוטשיסטען

ווי ע ן, 28 (ספ. טעל.)

די אינטערנירטע טעראריסטן זאגען זיך אפ צוגעבן ערקלערונגען. דער חשד פאלט אויף 2 פון צווישן די אנטיילנעהמער אין פוטש.

דער מיניסטארן־ראט האט באשלאסן צו שאפן אן אויסערגעוועהנליכן מיליטערישן טריבונאל, וואס זאל משפטן די פערשווערער.

אין טריבונאל גייען אריין: 1 פראפעסיאנעלער ריכטער און צוויי אפיצירן פון דער עסטרייכישער ארמעע. די פראצעדור וועט זיין ווי ביי א שטאנד־געריכט נאר אהן אפעלאציע־רעכט.

איטאליען באשולדיגט דייטשלאנד

ר ו י ם, 28 (ספ. טעל.)

די גאנצע פרעסע דריקט אויס אויף א שארפן אופן איהר אויפרעגונג צוליב'ן דערמארדן דאלפוס און טרעט אויך אפן ארויס מיט באשולדיגונגען געגען דייטשלאנד.

„זשורנאלא ד'איטאליא" דערמאהנט, אז שוין זייט א יאהר זענען פארהאן באוויזן, אז עס ווערן אריבערגעשיקט פון דייטשלאנד געוועהר און אויפרייס־מאטעריאל קיין עסטרייך און אז די דייטשע ראדיא־סטאציעס רופן צום קאמף מיט'ן קאנצלער דאלפוס.

שטאנד־געריכט פאר די מערדער פון דאלפוסען

ווי ע ן, 28 (ספ. טעל.)

דאלפוס'עס ארגאניזאציע, דער פאטערלענדישער פראנט האט צוגעשיקט דעם מיניסטארן־ראט פאלגענדיגע מאדערונגען:

1) תיכף שטעלן פאר'ן שטאנד־געריכט די מערדער פון דאלפוס'ן; 2) תיכף צו אינטערנירען די מלוכה־פיינד, די נאציס און קאמוניסטען; 3) תיכף און ענטשידען אדורכפיהרען די רייניגונג פון אדמיניסטראציע־אפאראט, בעזונדערס אין דער זיכערהייטס־אפטיילונג.

קיין מלחמה וועט נישט אויסברעכען

נ י ו ־ י א ר ק, 28 (ספ. טעל.)

אין צוזאמענהאנג מיט דער אויפרודערונג, וואס דער דאלפוס מארד האט ארויסגערופן אין דער וועלט, שטעלט זיך אפ די וועלט פרעסע אויף דער אנגעשטרענגטער פאליטישער לאגע אין אייראפא און רעדט ארום די עווענטואליטעט פון א מלחמה.

די גרויסע אמעריקאנישע צייטונג „ניו יארק טריבון" שרייבט, אז עס פעהלן איצט די פאקטארען, וואס זאלן מעגליך מאכען דעם אויסברוך פון א מלחמה. די באוואפענונג פון ביידע צדדים איז נישט קיין גלייכע. די איבערמאכט איז אויף דער זייט פון דעם פארטנער, וועלכער וויל שלום און וויל פערהאלטען דעם ביז־איצטיגען צושטאנד אין אייראפא.

בעשטימט א צייטווייליגע רעגירונג פאר דער יודישער אויטאנאמער געגענד — בירא־בידזשאן

מ א ס ק ו ע (יט"א) דאס פרעזידיום פון אלפארבאנדישען „ציק" האט בעשטימט אן ארגאניזיר־קאמיטעט, וואס וועט מיט זיך פארשטעלן די צייטווייליגע מאכט פון דער יודישער אויטאנאמער געגענד ביז עס וועלן פארקומען וואהלען און עס חעט אויסגעקליבען ווערען א געגענדליכער אויספיהר־קאמיטעט, צו וועלכען עס געהט איבער די מאכט אין דער געגענד. דער געגענדליכער אויספיהר־קאמיטעט וועט אויסגעקליבען ווערען דורך א צוזאמענפאהר פון די ארטיגע סאוויעטען, וואס וועט פארקומען אין דעצעמבער ה.י.

אויף דעם צייטווייליגען קאמיטעט ליגט די פליכט צונויפצורופען דעם צוזאמענפאהר און אר גאניזירען דעם סאוויעטישען רעגירונגס־אפאראט.

אין דעם ארגאניזיר־קאמיטעט געהען אריין: מ. העלפער, פארזיצער פון געגענדליכען אויספיהר־קאמיטעט, ל. גורעוויטש, סעקרעטאר פון געגענדליכען פארטיי־קאמיטעט, פראי א. י. אלפעראוויטש, פערוואלטערין מיט דעם געגענדליכען מלוכה־פלאן, מ. כאווקין, א. פיינבערג, וו. דאכי און א. לאט־וואקאוו, ארטיגע סאוויעטישע און פארטייאישע טוער. דער לעצטער איז דער איינציגער רוס, וואס איז אריין אין ארגאניזיר־קאמיטעט פון דער יודישער אויטאנאמער געגענד.

איצטיגע פערשווערונג אין עסטרייך געווען געפלאנט מיט א יאהר צוריק

ווי ע ן, 28 (ספ. טעל.)

„נויעס וויענער זשורנאל" דרוקט אינפארמאציעס פון די קרייזן פון די נאציאנאל־סאציאליסטען. פון די ידיעות איז צוזעהן, אז דער איבערפאל אויפן קאנצלער־אמט איז געווען געפלאנט שוין מיט א יאהר צוריק דורך פראוענפעלד.

אויף א פערזאמלונג פון נאציאנאל־סאציאליסטישע קאמבאטאנטען האט פראוענפעלד דאן ערקלערט, אז ס'איז גענוג 300 דעצידירטע מענשען, כדי צונעמען און געפאנגענשאפט די גאנצע עסטרייכישע רעגירונג. פראוענפעלט איז די גאנצע צייט געשטאנען אין קאנטאקט מיט רינטעלען און און דעם געוו, קאנצלער ווינקלער.

דייטשע באמבעס, דינאמיט און פראפאגאנדע־בלעטלעך פאר עסטרייך

רעוואלאציע־ארטיקעל אין אן איטאליענישער צייטונג

ר ו י ם, 28, (ספ. טעל.).

„זשורנאל ד'איטאליע" פאלעמיזירט מיט דער דייטשער פרעסע און ווייזט אויף מיט דאקומענטען, אז ס'איז ריכטיג די איטאליענישע טעזע וועלכע זאגט, אז די נאצישע בעוועגונג אין עסטרייך האט איהר מקור אין דייטשלאנד, פון וואנען עס קומט אן קיין עסטרייך געוועהר און אויפרייס־מאטעריאלען, פון דייטשלאנד אויס איז אנגעפיהרט געווארען מיט דער טעראריסטישער אקציע. דער איטאל. גיידא רעפראדוצירט פאטאגראפיעס פון פעקלעך מיט די באמבעס, וואס זענען ענטדעקט געווארען ביי רעוויזיעס אין עסטרייך. די פעקלעך זענען פערזעהן מיט עטיקעטען פון „רייכסוועהר". אין היטלעראַף געבען ווערען איז א חוץ 43 קאסטענס מיט באמבעס און אויפרייס־מאטעריאלען געפינען געווארען 89 טויזענד דייטשע פראפאגאנדע־בלעטלעך און 137 טויזענד פאטאגראפיעס פון היטלערן.

שטארהעמבערג'ס ראדיא רעדע

ב ע ר ל י ן, 28. (ספ. טעל.) די דייטשע פרעסע האט מיט גרויס אויפרעגונג אויפגענומען די בעכטיגע ראדיא רעדע פון וויצע־קאנצלער שטארהעמבערג.

דער „אנגריף" שרייבט, אז שטארהעמבערג בעמיהט זיך נאר צו פערטונקלען זיינע אייגענע פאליטישע פלענער. די איצטיגע מלוכה־מענער פון עסטרייך זענען נישט אומשטאנד צו פיהרען אן ענטשפרעכענדע פאליטיק. דער קאטאסטראפאלער קורס זאל, ווייזט אויס, פארטגעזעצט ווערען.

„בערזענצייטונג" שרייבט: שטארהעמבערג'ס רעדע כאראקטעריזירט די שנאה צו די נאציאנאל־סאציאליסטען. זעלטען עמיצער זאל האבען ארויסגעוויזען אזוי ווייניג קענטניש פון דער מיסיע פון דייטשטום. די צייטונג זאגט פאר בעאונרוהיגענדע פערספעקטיוון פאר פאפענס מיסיע אין עסטרייך.

„גוויאזדא" מייסטער פון ווארשא

וו א ר ש א, 28 (טעלעפאניש)

היינט איז אין ווארשא פארגעקומען דער פינאל־מעטש צווישען „פ.וו.א.ט." און דעם יודישען ארבייטער ספארט פאראיין „גוויאזדא".

דער רעזולטאט איז 2:0 לטובת „גוויאזדא", אזוי ארום איז „גוויאזדא" געווארען מייסטער פון ווארשא.

אויפרייס פון א טייוועלס־מאשין אין פאריז

פ א ר י ז, 28 (ספ. טעל.)

די פאליציי פיהרט אן אויספארשונג וועגען א אויפרייס פון א טייוועלס־מאשין אויף דער סטאציע פון דער אונטערערד־באהן אין מאנפארנאס.

צום גליק איז די טייוועלס מאשין רעכטצייטיג בעמערקט געווארען, אין נעגענפאל וואלט דער אויפרייס געבראכט צו א סך מעגליכע קרבנות.

אין מאמענט, ווען דער סטאציע־נאטשעלניק האט אויפגעוויקעלט דאס פעקעל מיט דער טייוועלס־מאשין, האט זי עקספלאדירט. דער נאטשעלניק איז געפאלען טויט אויפן ארט.

איין קאנדוקטאר און פיר פאסאזשירען זענען שווער פערוואונדעט געווארען.

בלוטיגע שלאכט צווישען די היימווער און אויפשטענדיגע אין עסטרייך

ל א נ ד א ן, 18 (ספ. טעל.)

דער „רייטער"־קארעספאנדענט אין ווין מעלדעט, אז די אפטיילונגען פון די אויפשטענדיגע נאציאנאל־סאציאליסטען האבן איינגעארדענט זייער הויפט־קווארטיר אין בלייבורג.

היינט פארטאגס האט דאס רעגירונגס־מיליטער אנגעהויבן אן אטאקע אויף דער שטאט. די קאמפפן דויערן. אין ביידע לאגערן זענען פארהאן א סך טויטע. דאס רעגירונגס מיליטער איז אריינגעדרונגען אין קלאגענפורט, דער הויפט שטאט פון קארינט. (קלאגענפורט געפונט זיך 417 קילאמעטער פון ווין).

ווי ע ן, 28 (ספ. טעל.)

„רייכספאסט" ברענגט א בעשרייבונג פון די געשעענישן אין לעבען. די אקציע פון די היטלעריסטען האט זיך אנגעהויבן דעם 25 ד.ח. נאכמ. דורך איינארדנען א גענעראל אפעל. קורץ נאכדעם האבן אנגעהויבן איבער דער שטאט פאטרולירען גרעסערע גרופען בעוואפענטע נאציאנאל־סאציאליסטן, וועלכע האבן ברוטאל אטאקירט אלע מלוכה בעאמטע.

צומארגענס 9 פריה איז אנגעקומען רעגירונגס־מיליטער. דאן זענען פון פערשידענע הייזער געפאלען שאסן צום מיליטער, אויך פונ'ם טורם פון דער עוואנגעלישער קירכע האט זיך געעפנט א שיסעריי.

דאס מיליטער און די זשאנדארמעריע מיט דער הילף פון ארטילעריע האבן אטאקירט דעם קירכע־טורם און געצוואונגען די רעבעליאנטען צו אנטלויפען.

צום באהנהויף אין לעבען האט א גאנצען פארמיטאג נישט געקאנט זיך דערנעהנטערן קיין שום צוג, ווייל די היטלעריסטען האבען אין דער נאהנט אויפגעריסען א בריק. פון ביימער און פער־הויזערנע גריבער האבען די נאציס בעשאסען דאס מיליטער, צוליב וואס די ארמעע האט געהאט 35 פערוואונדעטע.

אויפשטענדיגע ענטלויפען קיין יוגאסלאוויען

ב י א ל א ג ר א ד, 28 (ספ. טעל.)

„אוואל"־אגענטור מעלדעט, אז אין דער לעצטער נאכט זענען אריבערגעגאנגען די עסטרייכיש־יוגאסלאווישע גרעניץ 700 אויפשטענדיגע. די גרעניץ־וואך האט ענטוואפענט די אויפשטענדיגע און זיי אפגעשיקט אין די לאגערס, וואו זיי וועלען בלייבען אינטערנירט.

ב י א ל א ג ר א ד, 28 (ספ. טעל.)

שוין זינט 3 טעג קומען אן קיין יוגאסלאוויען אנטלאפענע אויפשטענדיגע פון עסטרייך. פיל פון זיי זענען אהן געוועהר.

זיי קומען דורך פערשידענע וועגען. מאנכע קומען צו שווימען דורך דער דראווע, טייל דורך די שטעט דראוואגראד און ראדגאן. ביז איצט זענען ביי זיי צוגענומען געווארען 200 ביקסען, 1 מאשין ביקס און 20 רעוואלווערען.

דער דורכגעפאַלענער היטלעריסטישער פּוטש אין עסטרייך

דאַרף זיין א וואָרנונג פאַר די אייראָפּעאישע מלוכות

עס אינטערליגט נישט קיין שום ספק, אַז דאָס וואָס איז איצט פאָרגעקומען אין וויען, איז נישט מעהר ווי א רעזולטאַט פון דער געוואַלדיגער העצע, וואָס איז אין דייטשלאַנד געפיהרט געוואָרען — זייט היטלערס קומען צו דער מאַכט — געגען עסטרייך. דער אַנשלוס מיט עסטרייך האָט דאָך געהערט צו איינע פון די וויכטיגסטע פּונקטען אין היטלערס פּראָגראַם. דער אַנשלוס האָט דאָך געדאַרפט דינען אַלס א טויער פון וועלכען עס האָט זיך געזאָלט אָנהויבען דער „גרויסער פעראייניגונגס-פּראָצעס פון אַלע לענדער, אין וועלכע עס וואויגען דייטשען". דער דאָזיגער אַנשלוס וואָלט אפשר שוין געווען א געשעהענער פאַקט, ווען נישט די אייראָפּעאישע מלוכות, וואָס זענען די גאַנצע צייט געשטאַנען אויף דער וואַך און נישט דערלאָזען, אַז דייטשלאַנד זאָל איינשלינגען דאָס קליינע עסטרייך. האָבען דאָך אין עסטרייך אַליין אויך געהערשט געוויסע טענדענצען, וואָס האָבען געשטרעבט צו א אַנשלוס און אפילו דער איצט-ערמאָרדעטער קאַנצלער דאָלפוס איז דאָך געפאַלען א קרבן פון זיין האַלבקייט, נישט ענטשלאָסענער שטעלונג בנוגע דעם נאַציאָנאַל-סאָציאַליסטישען רעזשים אין דייטשלאַנד. אין זיין גאַנצער פּאָליטיק בנוגע דעם היטלער-דייטשלאַנד האָט זיך בולט אַרויסגעוויזען דער ווילען צו לאָזען זיך א אָפענער טיר אויף א עווענטועלע פערשטענדיגונג מיט דייטשלאַנד. דערזעלבער דאָלפוס, וועלכער האָט אַרויסגעוויזען אַזאַ ענערגיע און אונבּרחמנותדיגקייט ביים אונטערדריקען די עסטרייכישע אַרבייטער-בעוועגונג, וועלכע איז אגב ווייט נישט געווען אַזוי געפעהרליך און האָט זיכער נישט בעדראָהט די עקזיסטענץ פון דער עסטרייכישער מלוכה, האָט זיך אַרויסגעוויזען פאַר נישט ענטשלאָסען און וועניג ענטשידען ביים בעקעמפען דעם ראַסיסטישען טעראָר. נאָך א טאָג פאַר דעם היטלער-פּוטש אין וויען, האָבען די ענגלישע צייטונגען אָנגעוויזען אויף דעם אונטערשיד ווי אַזוי עס ווערען אין עסטרייך בעהאַנדעלט די נאַצי-טעראָריסטען און די אַרבייטער. צוויי יונגע אַרבייטער, געוו. סאָציאַל-דעמאָקראַטען, האָבען אויסגעפיהרט אַנ'אַנפאַל אויף א היימווערער-סאָלדאַט, זיי זענען פערמשפּט געוואָרען צום טויט און איבער איינעם פון זיי איז דער טויט-אורטייל תיכף אויסגעפיהרט געוואָרען. אין דער זעלבער צייט געפינען זיך אין די עסטרייכישע תפיסות היטלעראַוועצעס, בעשולדיגט אין טעראָריסטישע אַקטען און דאָס געריכט איבער זיי איז כסדר אָפּגעלייגט געוואָרען. די גאַנצע האַלטונג דאָלפוסעס האָט די היטלעריסטישע טעראָריסטען אין עסטרייך צוגעגעבען מוט. אַז די גאַנצע אַקציע איז אָנגעפיהרט געוואָרען פון דייטשלאַנד, אין דעם האָט קיינער קיינמאָל נישט געצווייפעלט. דער פּלאַן איז געווען אויפצורייסען עסטרייך פון אינעווייניג, אַז אַזוי אַרום זאָל עס אַריינפאַלען אין דריטען רייך.

אַז מען איז אין דייטשלאַנד גאַנץ גוט געווען אינפאָרמירט וועגען דעם פּוטש, וואָס גרייט זיך, בעווייזען פאָלגענדע פאַקטען: די שלימזל'דיגע אינטערווענץ פון דעם דייטשען פאַרשטעהער אין וויען ד"ר ריט, איז פאָרגעקומען אַזוי שנעל, אַז עס רופט אַרויס די אַלגעמיינע פערוואונדערונג. צוויי מינוט נאָך דעם ווי די פּוטשיסטען האָבען זיך געווענדעט צום ד"ר ריט, אַז ער זאָל אינטערווענירען איז ער שוין געווען אויף דעם באַלהויזפּלאַץ. 1 א זייגער נאָכמיטאָג האָבען זיך די פּוטשיסטען אַריינגעריסען אין קאַנצלער-אַמט און שוין 5 מינוט שפּעטער האָבען די דייטשע ראַדיאָ-סטאַנציעס געקענט מעלדען וועגען די געשעהענישען. ערשט שפּעטער, ווען עס האָט זיך אַרויסגעוויזען, אַז דער פּוטש איז נישט געלונגען, האָט די דייטשע אינפאָרמאַציע-דינסט געענדערט דעם טאָן און די דייטשע רעגירונג האָט אָנגעהויבען זיך אָפּצוטרייסלען פון די עסטרייכישע פּוטשיסטען. ד"ר ריהט איז צוריקגערופען געוואָרען פון וויען, הינדענבורג האָט אַרויסגעשיקט א קאָנדאָלענץ-דעפּעשע, עס איז צייטווייליג געשלאָסען געוואָרען די דייטש-עסטרייכישע גרעניץ און היטלער האָט אָנגעשריבען זיין נאָמינאַציע-בריף צו פּאַפּען, וואָס איז פול מיט צביעות.

עס איז מערקווירדיג די האַלטונג פון די פּוטשיסטען, וואָס האָבען דערשאָסען דאָלפוסען. זיי האָבען זיך אַריינגעריסען אין קאַנצלער-אַמט און נאָכדעם ווי זיי האָבען זיך ערלעדיגט מיט דאָלפוסען האָבען זיי געוואַרט 3 שעה און האָבען נישט צוגעלאָזט צו דעם שווער-פערוואונדעטען נישט קיין דאָקטאָר און נישט קיין גלח. ערשט אין 3 שעה אַרום האָבען זיך אָנגעהויבען די בערימטע „שלום-אונטערהאַנדלונגען" פון איין זייט דורך דעם אַרעסטירטען מיניסטער פעי און פון דער אַנדערער זייט מיטן דייטשען פאַרשטעהער ד"ר ריהט. פאַרוואָס האָבען אָבער די פּוטשיסטען געוואַרט גאַנצע 3 שעה? מען ערקלערט דאָס מיט דער נישט געלונגענער אַקציע פון דער צווייטער פּוטשיסטען-גרופּע, וועלכע האָט בעהאַט די אויפגאַבע צו בעזעצען דעם בנין פון דעם וויענער ראַדיאָ און פון דאָרט פערעפענטליכען די ידיעה וועגען דער אַדורכגעפיהרטער איבערקעהרעניש. דאָס אָבער נאָר צום טייל געלונגען. די גרופּע האָט זיך אַריינגעריסען אין בנין פון ראַדיאָ און בעוויזען צו מעלדען, אַז ד"ר רינטעלען איז בעשטימט געוואָרען אַלס קאַנצלער. באַלד דערנאָך האָט זיך אָנגעהויבען דער קאַמף מיט דער פּאָליציי, וועלכער האָט זיך פערענדיגט מיטן נצחון פון דער לעצטער. די ערשטע פּוטשיסטען-גרופּע אין קאַנצלער-אַמט, וועלכע האָט ערמאָרדעט דעם קאַנצלער דאָלפוס, האָט 3 שעה געוואַרט אויף דער ענטשיידונג פון דער אַקציע, וואָס איז אונטערגענומען געוואָרען דורך דער גרופּע, וועלכע האָט געדאַרפט פערכאַפּען דעם בנין פון דער ראַדיאָ-סטאַנציע און ערשט ווען זי האָט זיך אָריענטירט, אַז די אַקציע איז נישט געלונגען האָט זי אָנגעהויבען די אונטערהאַנדלונגען.

די הויפּט-פיגור אין גאַנצען פּוטש ווי מען קען זיך משער זיין, איז געווען דער עסטרייכישער פאַרשטעהער אין רוים, ד"ר רינטעלען. ער איז געווען א פערברענטער נאַציאָנאַל-סאָציאַליסט און פּערזענליכער שונא פון דאָלפוס'ן. רינטעלען האָט געמיינט, אַז נאָכ'ן פערכאַפּען די ראַדיאָ-סטאַנציע וועט ער בעוויזען אַרויסצורופען אין גאַנץ עסטרייך א גינסטיגע שטימונג פאַר דער נייער רעגירונג, אין דער שפּיץ פון וועלכער ער וואָלט זיך געשטעלט. עס איז זעהר כאַראַקטעריסטיש, אַז רינטעלען איז געקומען צו פליהען פון רוים אין דעם זעלבען טאָג, ווען עס איז אויסגעבראָכען דער פּוטש. עס איז זיכער נישט געווען קיין צופאַל און ווען מען נעהמט נאָך אין אַכט די ראָלע פון דייטשען פאַרשטעהער ד"ר ריהט, וואָס איז אָפיציעל פעסטגעשטעלט געוואָרען, איז זיך נישט שווער אָנצושטויסען, ווער עס שטעקט הינטער דעם גאַנצען פּוטש.

דער היטלעריסטישער פּוטש אין עסטרייך וועט אָהן שום ספק שאַפען א נייע פּאָליטישע קאָנסטעלאַציע. די מלוכות, וואָס האָבען ביז איצט גאַראַנטירט די אונאָפּהענגיגקייט פון עסטרייך און זענען שטענדיג שאַרף אַרויסגעטרעטען צו פּערטיידיגען, האָבען איצט די מעגליכקייט אַרויסצוווייזען אויף ווי ווייט זיי מיינען ערנסט מיט זייערע ערקלערונגען. אַמייסטען פּעראינטערעסירט אין דער אונאָפּהענגיגקייט פון עסטרייך, זענען איטאַליען און פראַנקרייך, אין א געוויסער מאָס אויך ענגלאַנד. די נאָהענטסטע טעג וועלען בעווייזען, צי די מלוכות, וואָס גאַראַנטירען עסטרייכס אָפּהענגיגקייט וועלען זיך בעגניגענען נאָר מיט שוואַכע דעמאַרשען, אָדער זיי וועלען אויך וועלען מיט כוח אונטערשטיצען זייער ערקלערונג.

וואָס שייך דער היטלער-רעזשים אין דייטשלאַנד, איז מיט דעם נישט געלונגענעם פּוטש אין עסטרייך צוגעקומען א נייע קאָמפּראָמיטאַציע, וואָס וועט די מושלים אין בערלין קיין איבריגען כבוד נישט פערשאַפען. די ערמאָרדונג פון קאַנצלער דאָלפוס קען צוגעשטעלט ווערען אין איין רייה מיט אַלע ביזאיצטיגע שענדליכע טאַטען פון דעם היטלער-רעזשים. צוגלייך מיט דער שאַנדטאַט פון דער רייכסטאַג-אונטערצינדונג, באַרבאַרישע אינקוויזיציע-לאַגערן, נידערטרעכטיגע מיטעלאַלטערליכע יודען-פערפאָלגונגען, בלוטיגע אָפּרעכנונגען מיט די אייגענע חברים, וועט אויך דער העסליכער מאָרד אין וויענער קאַנצלער-אַמט, נאָך מעהר איבערצייגען די גאַנצע קולטורעלע וועלט אין דער נויטווענדיגקייט פון דער פולשטענדיגער איזאָלאַציע פון דאָזיגען בלוטיגען רעזשים, וועלכער פערוואַנדעלט דייטשלאַנד אין א פערפעסטעטע נעסט, וואָס דראָהט מיט מאָרד, אויסטרייסלונגען און ערשיטערונגען דער גאַנצער וועלט.

מוסאָליני וועגען דער לאַגע אין איירופּאַ

אין שייכות מיט די געשעהענישען אין עסטרייך, ברענגט דער „א. ק. צ." א אַרטיקעל פון מוסאָליני וועגען זיינע אַנשויאונגען איבער דער איירופּעאישע פּאָליטיק, דאָס אַרטיקעל איז אָנגעשריבען געוואָרען נאָך פאַר די געשעהענישען אין עסטרייך.

„20 יאָהר נאָך דער גרויסער וועלט מלחמה, איז די לאַגע פון איירופּאַ נאָך אַלס געבינדען מיט דער דאָזיגער מלחמה און מיט דעם שלום, וואָס האָט זי פערענדיגט, עס קען אַנדערש נישט זיין.

איירופּאַ ווערט געטיילט דורך דריי פּאָליטישע כוחות. דריי גייסטיגע שטרעמונגען, דריי מענטאַליטעטען, וואָס זענען געשאַפען געוואָרען דורך די טראַקטאַטען פון די יאָהרען 1919—20.

זיי טיילען די פעלקער און מלוכות אויף פאָלגענדע גרופּען: אויף די וואָס האָבען ברייט אויסגענוצט די שלום טראַקטאַטען, אויף די וואָס האָבען געטראָגען די קאָנסעקווענצען פון דער מפּלה סיי אין הינזיכט פון טעריטאָריע, סיי אין הינזיכט פון פּאָליטישער בעדייטונג און וועלכע שטעלען זיך צוליב דעם ענטשידען אַקעגען די שלום טראַקטאַטען, און צום סוף פון די מלוכות, וואָס געפינען זיך צווישען די דאָזיגע, וועלכע האַלטען אָבער, אַז עס איז געווען די צייט פון א רעקאָנסטרוקציע וואָס זאָל האָבען אַלס איהר אויסגאַנגס פּונקט דעם צושטאַנד פון יאָהר 1919. עס עקזיסטירט נאָך א גרופּע פון מלוכות, וואָס איז געבליבען נייטראַל און וועלכע איבט אויס איהר השפּעה, בעזונדערס אין גענף, אין דער ריכטונג פון דער דריטער גרופּע.

די זיגער זאָגען: ווערסייל איז דאָס לעצטע בלעטעל פון דער מענשליכער געשיכטע, דער שלום-טראַקטאַט איז א קונסטווערק און ווי צו דעם, וואָס וועט איהם וואַגען אָנצוריהרען. די לאָזונג פון דער דאָזיגער גרופּע איז קאָנסערוואַטיזם.

די בעזיגטע פעלקער ווידער פערזיכערען, אַז די שלום-טראַקטאַטען זענען די סיבה פון אַלע עקאָנאָמישע און מאָראַלישע אומגליקען, וואָס פּייניגען די וועלט. די לאָזונג פון דער צווייטער גרופּע איז: די רעוויזיע פון די שלום-טראַקטאַטען.

די לאָזונג פון דער דריטער גרופּע איז: איבערקוקען די טראַקטאַטען מיטן ציל אָפּצוהיטען די מאַרשריטען פון די טראַקטאַטען, וואָס ענטשפּרעכען די פאָדערונגען פון גערעכטיגקייט, אָבער אויך מיטן ציל צו בעזייטיגען די מעגליכקייט פון א נייער מלחמה, וועלכע וואָלט, מעסטענדיג מיט די פערהעלטנישען פון דער פערגאַנגענער מלחמה, דערפיהרט צו דער פערניכטונג פון דער איירופּעאישער ציוויליזאַציע.

די גרופּע פון די זיגערישע מלוכות ווערט אָנגעפיהרט דורך פראַנקרייך, וועלכע שטרייכט אונטער, בעזונדערס נאָך באַרטו'ס רייזע, אַז זי איז די „היטערין פון שלום". די גרופּע פון די בעזיגטע מלוכות שטיצט זיך הויפּטזעכליך אויף דייטשלאַנד. די דריטע גרופּע איז רעפּרעזענטירט דורך ענגלאַנד און איטאַליען.

עס זענען נישט פאַרהאַן קיין סיבות אָנצונעהמען, אַז די דאָזיגע דריי כוחות, נישט קוקענדיג אויף דער בעשטימקייט פון זייערע צילען — זענען אונפערענדערליך און אַז זיי אונטערליגען נישט קיין ענדערונגען, וואָס עס וואַרפט אָן די דינאַמיק פון דער געשיכטע. פראַנקרייך „שלעפּט נאָר אָפּ" די רעוויזיאָניסטישע בעוועגונג, זי „אונטערהאַנדעלט" נאָר מער אָדער ווייניגער אין די בעזונדערע פאַזען פון דער דאָזיגער ענטוויקלונג.

עס וואָלט געווען אינטערעסאַנט אויסצופאָרשען וויפיל אַרטיקלען פון ווערסאַלער טראַקטאַט ווערען אויסגעפיהרט, און וויפיל ווערען נישט בענוצט, אָדער זענען געוואָרען געענדערט. אפילו פראַנקרייך מוז צוגעבען, אַז די שלום-טראַקטאַטען קענען אויך נישט אַקעגענשטעלען זיך דעם געזעץ וועגען אָפּניצען זיך, דעם געזעץ פון איבערשאַצען און אַז די בעסטע טאַקטיק אויפצוהאַלטען די טראַקטאַטען, איז זייער לאַנגזאַמע צופּאַסונג צו די נייע לעבענס בעדינגונגען.

די בעזיגטע מלוכות פערנעהמען אויך נישט קיין איינהייטליכע שטעלונג.

ביז די נאַציאָנאַל סאָציאַליסטען זענען נישט געקומען צו דער מאַכט, איז די פונדאַמענטאַלע פאָדערונג פון דער דייטשער פּאָליטיק געווען די פראַגע פון דעם בעריהמטען פּוילישען קאָרידאָר. דער פּויליש דייטשער פּראָטאָקאָל בעזייטיגט דאָס דאָזיגע פּראָבלעם אויף צעהן יאָהר. עס איז אַזוי אַרום עלימינירט געוואָרען א פּלאַץ פון בעדייטענדע און גרויסע רייבונגען.

וואָס שייך עלזאַס און לאָטרינגען האָט זיך היטלער שוין עטליכע מאָל דייטליך אָפּגעזאָגט פון זיי. דאָס סאַאַר פּראָבלעם וועט ערלעדיגט ווערען דורך א פּלעביסציט אין יאַנואַר 1935.

דאָס עסטרייכישע פּראָבלעם, איז א פּרינציפּיעלע פראַגע, וואָס ריהרט אָן נישט נאָר עסטרייך אַליין, נאָר אויך גאַנץ איירופּאַ. עסטרייך איז אונאָפּהענגיג און מוז בלייבען אונאָפּהענגיג.

וואָס שייך די פּלענער פון עקספּאַנסיע, וועלכע מען האָט פערבונדען מיט די פיהרענדע קרייזען פון דער דייטשער פּאָליטיק, פערדעקט זיי די זייט מיט א שלייער פון ענטוישונג. הוגענבערג איז דעזאַוואוירט געוואָרען און פון דער אַנדערער זייט איז רוסלאַנד געוואָרען וואָס אַמאָל אַלץ שטאַרקער און אַלץ מעהר א מיליטערישע מלוכה מיט וועלכער עס איז נישט אַזוי לייכט צו קומען צו א ענטשיידונג.

פון די אַמייסטען רעוויזיאָניסטישע מלוכות, וואָס האָט די גרעסטע רעכט אויף די פאָדערונג פון א רעוויזיע פון די טראַקטאַטען, איז אונגאַרן. איטאַליען האָט זעהר אָפט געפאָדערט די רעוויזיע פאַר אונגאַרן און נישט נאָר צוליב נאַציאָנאַלע מאָטיווען אָבער אויך גערעכטיגקייטס מאָטיווען און צוליב פערזיכערען דעם שלום. דער טראַקטאַט פון טריאַנאָן האָט בוכשטעבליך צערפלייצט אונגאַרן און אַזוי קען אונגאַרן נישט לעבען.

מיין מיינונג איז אָהן דער רעוויזיע פון טראַקטאַט אין טריאַנאָן קען עקזיסטירען א לענגערער אָדער קירצערער וואַפענשטילשטאַנד ביים דונאַי א שלום אָבער — קיינמאָל נישט.

דאָס גרויסע פּראָבלעם פון איירופּעאישער פּאָליטיק איז דעריבער ווי אַזוי צו פעראייניגען די פאָדערונגען פון דער ערשטער גרופּע מלוכות מיט די פאָדערונגען פון דער צווייטער גרופּע. אָהן דער סינטעזע פון די דאָזיגע צוויי שטאַנדפּונקטען וועט איירופּאַ שטענדיג זיין באַאונרוהיגט.

די דאָזיגע פּאָליטיק פון גלייכגעוויכט איז די פּאָליטיק, וואָס ווערט געפיהרט דורך לאָנדאָן און רוים. דאָס איז די איינציגע פּאָליטיק, וואָס האָט פערזיכערט און קען ווייטער פערזיכערען דעם שלום. מען דאַרף נישט פערגעסען, אַז איירופּאַ איז היינט שטאַרקער בעוואָפענט ווי אין יאָהר 1914, און איז נאָר די ליניע, וואָס פיהרט פון לאָנדאָן קיין רוים, קען פערהיטען פון א נייעם אויסברוך.

DR.

L. Czarnożył

האָט זיך איבערגעצויגען אויף

62 פּיעטריקאָווער 62

און אָרדינירט איצט אין טשעכאָטשינעק

ע י ל ע ק אַ ש ט ש ו ש ק אַ

אין קאירא

●●● א רייזע ●●● איבער'ן טייך נילוס

פון מ. דאנציס

דער גרויס־פערנעמלטער געלטען און זייערן בויגען־בליציגער הייבט גיסען זיך צונויף און איין קאפיג — שטראמיגען טייך איבער דער אלטער קאירא.

אט זעען קברים און מאנומענטען, וואס דיגעשיכטע פון טויזענטער יאהרען רעדט פון זיי ארויס.

און אט זעען אייראפעאישע פאלאצען, לוקסעריעזע האטעלען, וואו די וואראנדעס זענען אנגעפיהלט מיט א יום־טובדיגען עולם, קראמען מיט בלאנקענדיגע שפיגעל־פענסטער, וואו די מאדעס פון פאריז און לאנדאן זענען אויסגעשטעלט.

אט שפאצירען עגיפטער אין זייער פארביגער טראכט, פרויען אין שווארצען מיט ארונטערגעלאזענע שלייערס איבער די פנימער, און זייט ביי זייט עלעגאנט־געפוצטע „ווייסע" מענער און פרויען.

אט שלעפען זיך אייזלען מיט משאות געלאדענע און בארוועסע אראבער געהען דיי נאך און קעמלען וויגען זיך ביי די זייטען.

און אט בליצען פארביי אויטאמאבילען ענגלישע, פראנצויזישע, אמעריקאנער.

אט דאס איז קאירא, וואו דער אריענט און אקסידענט האבען זיך צונויפגענומען. און איין פיידערדיגען שטראם, וואו די גרעניצען פון „נעכטען" און „היינט" זענען אפגעווישט געווארען.

מיר שיפען זיך אריבער אויף א קליינעם אינזעל און בלייבען שטעהן אין שאטען פון „משה רבינו'ס בוים".

אונטער דעם אלטען בוים וואס הענגט ארונטער מיט זיינע פערוועלקטע צווייגען אין די מוטנע וואסערען, איז געזעסען משה'ס שוועסטער, מרים, און געהיט דאס קעסטעל מיט איהר ברידעריל משה, וואס איהר מאמע יוכבד האט אריינגעווארפען, צו ראטעווען איהם פון פרעה'ס הענט.

און אין אט די וואסערען האט פרעה'ס טאכטער זיך געבאדען. זי האט דערזעהען דאס קאסטעל מיט דעם קינד און ארויסגעצויגען עס פון וואסער, זי האט איהם געבראכט דערנאך אין איהר פאטער'ס פאלאץ. וואס איז אויף דעם דאזיגען אינזעל געשטאנען, אזוי איז דאס געווען.

האט דא דער יודישער בעפרייער זיין יוגענט פארבראכט.

א זעגעל־שיף פיהרט אונז איבער די שטילע, פערגליווערטע וואסערען, אונזערע צוויי אראבישע מאטראסען בייטען זעלטען די זעגלען, זיי לאזען די כוואליעס טרייבען די שיף, אליין זיצען זיי פערדוקט אין ווינקלען ווי אויסטערלישע געשטאלטען, נאר די פונקען פון זייערע ציגארעטלעך טוליען אויף און לעשען זיך, טוליען אויף און לעשען זיך.

טיפטיג־שווארץ איז דער נילוס, זיינע וואסערען האט דא דער יונגער, רעוואלטירענדיגער משה געחלומט דעם חלום פון די פאלקס בעפרייאונג.

ווי אונזער שיף וואלט נישט אויף דעם נילוס זיך מיטען פון די ברעגעס, האבען מיר דעם געפיהל, שלאגען זיך אן מיט א קוים־געהערטען מורמעל אין די זייטען פון דער שיף. א טיף־אויסגעשטערנטער הימעל איבער אונזער קאפ, ווייטע פיראמידען געפינען זיך, נאר צווישען הימעל און ערד געשוועבט מיט א ליכט, פויגעלדיג שוועבען.

מיר זענען אויפ'ן נילוס, דעם עלטסטען אלטער נילוס, וואס האט איינגעזאפט די טרעהרען פון יודישע מאמעס, וועמעס קינדער מ'האט אין די דאזיגע טיפטיג־שווארצע וואסערען געווארפען.

מיר זענען אויפ'ן נילוס, — דער לעבענס־נערוו פון מצרים פון די עלטסטע צייטען ביז היינטיגען טאג.

היינט, ווי אמאל, טרינקט אן דער נילוס די פעלדער און די גערטנער פון מצרים.

זאל דער נילוס אויסטריקענען און מדבר וועט זיך נעמען שפרייטען איבער מצרים'ס דערפער און שטעט.

איז עס דער נילוס, וואס גיט היינט, ווי אמאל, לעבען און בליהונג.

גליטשט זיך איבער דעם פלאך פון דער איר־ביגקייט.

* * *

איז אונז בעשערט געווען, צו האבען אויך גרויס צער אין קאירא.

א גרופע ארץ־ישראל'דיגע פוס־באל שפילער, וואס זענען ספעציעל געקומען קיין קאירא, שפילען קעגען די עגיפטישע פוס־באל שפילער און ווייזען וואס זיי קאנען.

געהען מיר זעהען דעם שפיל. דאס ספארט־פעלד איז בעלאגערט פון טויזענטער מענשען. הונדערטער עגיפטישע פאליציסטען אויף פערד, א וואלד מיט אויטאמאבילען. מיר מאכען זיך קוים א וועג.

מיר זיצען צווישען דער גרופע ארץ־ישראל'דיגע יונגעליים און בחורים, וואס זענען געקומען בייוואוינען דעם שפיל. די ארענע איז פערפלייצט מיט מענשען. די גאנצע עגיפטישע אריסטאקראטיע איז פערזאמעלט. דער פרינץ, מיניסטארען, הויכע ענגלישע בעאמטע, און אפילו דער „גראנד ראבין" חיים נחום פעהלט נישט.

איך מען בערוהען אין אונזער יודישען ווינקעל. וואריים מ'זוייסט, אז די עגיפטער זענען גוטע שפי־לער, די ענגלישע פוס־באל שפילער האבען זיי נישט געקאנט בעזיגען.

און מען שפילט ביידע נאציאנאלע הימנען, — די עגיפטישע און „התקוה"; די יודען אפלאדירען. שפרינגען ענטוזיאסטיש פון די ערטער. ביי די ארץ־ישראל'דיגע בליצען די אויגען.

הויבען אן די יודישע שפילען גאנץ גוט. קיין „גאל" מאכען זיי טאקע נישט, דאס שפילען אליין איז אבער שעהן, געשיקט, איינפאלעריש.

ס'ווערט אבער ביסלעכווייז שלעכט. די עגיפטער מאכען זייער ערשטען „גאל". הויבען זיך אן געשרייען פון ארץ־ישראל'דיגען עולם.

„שמואל, לך שמאלה!" (שמואל געה ליבקס!)

„השלך אתה הכדור אחורנית!" — ווארף דעם באל הינטערווילעכס.

אט אזוי גיט מען פון אונזער ווינקעל אלץ עצות די יודישע שפילער.

וואו שטעהט אבער אין פסוק: „אין עצה ואין תבונה" — געגען שלעכט שפילען העלפט נישט קיין עצות.

ס'ווערט קלאר, אז די עגיפטער זענען אמת'ע מייסטער אין פערגלייך מיט די יודישע שפילער. ארץ־ישראל האט אפילו געשיקט איהרע בעסטע פוס־באל קינסטלער. מען האט אויסגעקליבען די סאמע מובחרים פון „הפועל" און „המכבי", — ביידע ארץ־ישראל'דיגע ספארט־ארגאני־זאציעס, — די פראלעטארישע און די בורזשואזיע האבען געשלאסען שלום כדי צו בעזיגען די בני מצרים.

ס'איז אבער אומזיסט. די עגיפטער מאכען איין „גאל", מאכען א צווייטען און אזוי זיבען צו־זאמען, און די יודען — קיין איינעם נישט.

פיהלען מיר זיך ממש אבל וחפוי ראש.

א חימנ'ער יונגעל, וואס איז געזעסען נישט ווייט פון אונז, האט אויסגעבראכען אין א געוויין.

זענען די עגיפטער אמת'ע ספארט־לייט. זיי האבען געמאכט אן אוואציע פאר די בעזיגטע ארץ־ישראל שפילער וואס האבען פערלאזען דאס פעלד מיט ארונטערגעלאזטע קעפ.

* * *

פאהרען מיר אום און געהען אום איבער די גאסען און געסלעך פון קאירא. מיר בעגעגענען דא דעם מזרח און דעם מערב שפאצירענדיג זייט ביי זייט, אפטמאל ארעם אין ארעם.

מיר זענען געגאנגען איין אוונט אין קאבארעט, א געמיש פון מזרח און מערב. אראבער און רויטע פעסעס און כאלאטען, און אייראפעאיש־געקליידעטע און „ווייסע" מענער און פרויען פון אלערליי לענדער.

ס'שפילט אן ארקעסטער, א פאר־האנג הויבט זיך אויף. עטליכע מוזיקער שפילען אויף דער בינע. בעווייזען זיך דערנאך די שוישפילער. ס'קומט ארויס א פרוי, נישט קיין ערשטע יוגענט, אבער האך א שעהנע, מיט א סך רייץ און איהר פולוויכער פיגור, און א שמייכעל האט זי א רייצענדיגען, און ווען זי צעגעמט די ליפען, ווייזט זי בלאנקענדיגע פערלדיגע צייןָ. זי איז די איי ענטימערין פון אט דעם וואדעוויל־הויז, און לויט די אפלאדיסמענטען, וואס ברעכען אויס, איין צו זעהען, אז זי איז זעהר פאפולער ביים עולם, איז זי א טענצער'ן און א זינגערין. א בויך־טענצערין פון דעם מין, וואס איז זעהר פאפולער אין מזרח. נישט די פיס טאנצען, זיי בעוועגען זיך קוים, נאר דער בויך און די היפטען הויבען אן אויפצוציטערן, צעצאפלען זיך אלץ מעהר, צעציטערן זיך מיט יעדען מוסקול, שלאגען אויף פייער־רינגען מיט יעדען ריהר, און קעהר און די טענצערין אליין שטעהט ווי צוגענאגעלט צו די בינע־ברעטער, ווי איהר בויך און היפטען וואלטען גאר נישט מיט איהר קערפער זיך אנגעקעהרט. זי שטעהט נאר און שמייכעלט מיט איהר כישופ־דיגען שמייכעל, פינקעלט מיט די גרויסע, שווארצע אויגען אונטער די לאנגע, געדיכטע וויעס, און אויך די ציין איהרע פינקלען מיט א ווייס־בלאסקענ־דיגען אפגלאנץ.

דערנאך זינגט זי טערקישע און אראבישע לידער. איהר שטים איז א ברוסטיג־קלינגענדיגע. פערדאן א סך וואריאציעס און הארציגקייט איז איהר געזאנג.

און נאך בויך־טענצערינס. און א דין, שלאנק, האלב־באקעט מיידעל שפרינגט און פליהט ווי אנ־געקראכט איבער דער בינע. און א קאמישער אקט, פון וועלכען דער הימישער עולם האלט זיך ביי די זייטען. מיר פערשטעהען נישט, און וואס דער קאמיזם בעשטעהט, זעהען מיר גלייכגילטיג די משקה, וואס א בעדינער טראגט אונז צו אויף א טעצעל.

Doktór KLINGER
ספעציאל־ארצט פאר מענער־שוואכע
און וועגערישע קראנקהייטען
Andrzeja 2, tel. 132-28
נעמט אן פון 9 ביז 11 פריה און פון 6 ביז 8 אוו.
זונטאג און פייערטאג פון 10 ביז 12.

DR. H. LUBICZ
DED.
פאר הויט, וועגערישע און געשלעכטס־קראנק.
צעגעלניאנא 7 (פריהער 43), טעל. 141-32
עמפפאנגס־שעה'ן 8–10, 12–2, און 5–8 אוועגד
און יו"ט 9–1. פאר דאמען בעזונדערער ווארטע־זאל

Dr. med.
B. Robinzon
פיעטריקאווער 10, טעל. 131-86
נעהמט אן פון 2.30 ביז 3.30 נאכמיטאג און ביז 10 פריה אין פארעמביע – Willa Miller

Dr.
Wołkowyski
האט זיך איבערגעצויגען אויף
ציגעל־גאס 11, טעל. 238-02
נעהמט אן אין הויט־ און וועגערישע
קראנקהייטען, מענער־שוואכע
נעמט אהן פון 8–12 בייטאג, 4–6 און פון 7–8.

ליבע פאר א קאפיקע

א קאפיטעל פון ראמאן „אויף פעלדער" פון יודישער קאלאניזאציע אין ראטענפערבאנד

פון פרץ הירשביין*)

— האט נישט קיין צער, חברטע אסטראוער; ס'וועט נאך זיין גוט.

— פארוואס זאלען מאכע אלע נישט פערשטיין אזוי ווי די? אלע איבאיינעם ווי איין מענש טון נאר אייך זאך, — בויען, בויען — — אז איך קוק ווי עס וואקסען די שטיבער פון ביידע זייטען גאס... און די קינדערלעך — זעהסט די קינדער־לעך — זעהסט די קינדערלעך, ווי גוט זיי איז איז שוין...

כאסיע האט ווידער געווישט די טרעהרען, און עס איז ווידער געווען צו דערקענען אז נישט נאר אליין האט כאסיע אראפגעריסען פון הארצען.

שוין פארן אוועקגעהן האט כאסיע'ס פנים אויפגעלויכטען פון א קינדערישען שמייכעל:

— פונדעסטוועגען האט ער זיך נאך פון דיר נישט אפגעווארפען; ער געהט אום ווי אהן א קאפ אלע זאגען עס...

— איך ווייס ווען איהר מיינט, ער טראכט נישט פון מיר, און איך טראכט נישט פון איהם; כאטש מיר טוען דא ביידע דאס אייגענע — נאר מיט גאר בעזונדערע מחשבות טוען מיר עס.

— ער געהט דאך פארט ארום ווי אהן א קאפ...

— הלמאי האט זיהר נאך וואס געווינט?

— דאס איז עפעס אנדערש; ביזט א יונגער מענש; אלע האבען געקלערט אז וועסנע־צייט וועט ביי אייך זיין חתונה...

— כאראכא! — האט זיך צעקלונגען לאנ־געס'ס אנגעריכטער געלעכטער. — גוט, חברטע אס־טראווער, היינט בייגאכט קום איך צו אייך, ווי נאר איך וועל אויסמעלקען די קיה — קום איך צו אייך.

פונדערוועגען פון אנדערען עק דארף האט זיך בעוויזען קאוואלסקיס געשפאן; לאנגע האט זיך עפעס אפגעריסען אין הארצען. זוי האט געוואוסט, אז בערע בעדארף היינט קומען פון שטאט; זיין פאהרען אין צענטער האט געדויערט צו לאנג מאטען אויפן ערד־חלק.

כאסיע האט אויך בעמערקט דעם געשפאן און געזאגט:

— דוכט מיר, דארטען איז בערע אנגעקומען.... האט אוודאי געבראכט א גרוס; וועלסט נישט אונטער געהן, איך זעה, מען קלויבט זיך ארויט אים דארטען.

— געהט איהר, חברטע אסטראוער; אפשר פאסט דיר טאקע נישט ביי איהם צו פרעגען.

ווען כאסיע איז אוועקגעגאנגען איז לאנגע אריין אין שטאל אריין. די האט זיך אנגעשפארט מיט דער טעמפער וועהטאג וואס האט געקלעמט ביים הארצען די קוה איז רוהיג געשטאנען, ווי געהערט צו לאנגס הארץ וואס האט אומרוהיג געקלאפט, פאר לאנגס דמיון איז ווידער אנגעקומען דאס פער־בלוטיגטע געשטאלט פון איהר דערהרגעטער מאמע; איז דער טונקעלקייט פון דער שטאל איז דאס גע־שטאלט נאך בולטער געווען:

— ביילקע, אוי, ביילקע... פארוואס קומסטו נישט צוריק? — האט לאנגע אהן ווערטער געפרעגט.

די ווארימקייט וואס האט געצויגען פון דער קוה, האט געליבהערט דעם שטומפען וועהטאג אר־רום איהר הארץ און עס האט אויפגעוואכט דער חשק צוריק ארויס צום פארנאכטיגען דרויסען. די וואלט אגב, געהארפט מעלקען די קוה, אבער זי פיהלט א שוואכקייט אין די הענט; די פינגער וועד לעדיגער קיין שטארקייט נישט האבען צו מעלקען. עס וואלט איהר קיין שאנד נישט געווען צו בעטען עמיצענס זאל פאר איהרטוועגען אויסמעלקען די קיה...

לאנגע האט דערהערט טריט, איהם איז געווען א חידוש צו בעגעגענען לאנגע מיט אנ'איבערגע־שראקענעם פנים.

— בייעס, וויכטיגע בייעס, לאנגע, — האט יוסף אנ'אנגעצויבענער אויסגעשריגען, — דייטשיקן האט מען פערקנאקט אויף פינף יאהר; דעם אלטען שטיינבערג אויף צוויי חדשים; זיין עלטערען זוהן — אויף פינף חדשים און זיין טאטען — אויף א חודש....

לאנגע איז געשטאנען א בלאסע; איהרע בריי־טע צעפעשטע אויגען האבען שטאר געקוקט צו יוסף'ן.

— וואס'זשע לאנגע!? — איז יוסף צו נעהנטער.

— ווער האט עס געבראכט די בייעס? — האט לאנגע מיט א שוואכער שטימע געפרעגט.

— בערע קאוואלסקי איז געקומען צוריק.

— וואס מאכט ער, בערע?

— כאראשא, — האט יוסף א לאך געטון.

— איך פרעג האך דיר. וואס מאכט בערע?

— דיר חידושט נישט דער משפט?

— ניין.

— וואס איז מיט ווידער לאנגע?

— איך זעה, דו ביזט צופרידען, וואס מיין טאטען האט מען נאר אויף א חודש פער־משפט...

— אוודאי טוט עס מיר הנאה.

— פאר מיר איז עס אלץ איינס, יוסף. א חודש א יאהר, צי צעהן יאהר... פערמשפט — דאס איז דער עיקר! צוליב איהם האב איך א פער־משפט.

— מיט דיר, לאנגע, האט עס נישט צו טון.

— איך בין נאך דערוויל א מענש. יוסף, עס איז מייו טאטע, יוסף, און אויב דו ביזט נאך א שטי־קעל מענש, און עס טרעפט, מען ארעסטירט דיין טאטען, — וואלסטו אויך אזוי געפיהלט, ער, וואו בעט מען פאראיאהריגען מוט, יוסף?

— דיר נישט אזוי בידערגעשלאגען, לאנגע. איך מיין דיך נישט צו טרייסטען, דו ביזט גיך גרייסט איז דאס, זעהסטו, איך בין אפילו נישט געקומען דיר פארצוליגען מיין הילף, איך ווייס, דו פערפסט נישט מיין הילף. נאר, אז איך זעה דיך אזא בי־דערגעשלאגענע, — פערדריסט מיך בין גאר. מיין עצה, לאנגע איז, דו זאלסט ווי ווייט מעגליך ווירקען אויף דיין טאטען, וועט ער ווערען ארויס פון טורמע. ער זאל זיך אהער נישט אומקעהרען, זאל ער בליי־בען אין שטאט; די שטאט איז פול מיט אלערלעי בריגאדעס, דארטען וועט ער געפינען זיין גליק.

— און וואס זאל איך איצט טון, יוסף?

— מיט דיר, לאנגע, בין איך נישט קלוג; זאגסט אפילו נישט ארויס דיין מיינונג וועגען דעם, וואס איך האב דיר איצט דערצעהלט.

— איצט איז פאר לאנגע פאראן אנ'אנדער דאגע: — דאס איז לאנגע אליין.

יוסף האט אראפגעלאזען די אויגען און גע־קוקט צו דיינע בארוועסע, פערשטויבטע פיס.

לאנגע האט איהם מיט די אויגען אפגעמאסטען פון וואלכען ביז אראפ און איהרע בליקען זענען אויך געפאלען אויף זיינע שווערע. פערשטויבטע פיס, אויפן שפיץ פון גראבען פינגער, אויף זיין רעכטער פוס, איז געווען א פערגליווערטער בלוט־פלעק, וואס האט פון אונטערן שטויב ארויסגע־גליהט.

— אז איך וועל בעטען ביי דיר הילף, יוסף, וועלסטו מיר געקומען אנטקעגען מיט דיין הילף?

— מיין הילף וועסטו קיינמאל נישט קומען בעטען.

— קאנסט מיר אפשר הערקלערען, פארוואס דאס איז אזוי?

— ניין, לאנגע; אויב דו אליין קאנסט עס דיר נישט דערקלערען, — קאן איך שוין נישט העלפען.

— עס איז אפשר דערפאר, יוסף, וואס איך זוך א סך, א סך ליבע, — א גרויסע ליבע ווי דיגאנצע ערד... און די רעוואלוציע האט דערליבט נאר ליבע פאר א קאפיקע, און נישט מעהר... קום מיט מיר, יוסף, צו בעריען; איך וועל ביי איהם אויספרע־גען וואו מען האט דעם טאטען פערשיקט... קום, יוסף!... און אפשר גאר איז בילקע צו געהן די קיה אויסמעלקען, וואו האט מען דערהרגעט דעם פוס?

— אינטער, אויפ'ן וועג צו דיר.

— צוליב מיר בלייבסט די, יוסף...

נאך אנגעריכט האט יוסף פערקער־וועט אויף צוריק, און מיט נערוועזע טריט איז ער אוועק מיט דער לענג פונ'ם דארף.

לאנגען האט עס ווידער פערקלעמט ביים הארצען; כאטש איהר האט נישט פערדראסען פארוואס די האט אזוי בעגעגענט יוסף'ן. זי ווייסט אז מיט איהם, מיט יוסף'ן וועט די זיך שטענדיג צונויפרעדען; אייבער וועט דעם אנדערען פערשטעהן. און דאך קלעמט עס איצטער אזוי ביים הארצען; נישט וואס די קלעמעניש איינצושטילען.

— ליבע פאר א קאפיקע קומען יונגע מענער ביי מיר בעטען, בעת מיין יוגענט און מוט איז ביז צום סאמע שטויב געקומען...

לאנגע האט זיך אויסגעגלייכט, אויסגעווישט די אויגען, א ווילדע געקוקט צום אנדערען עק דארף, וואו א רעדעל איז נאך אלץ געווען פערזאמעלט ארום בערע קאוואלסקיס געשפאן. א רגע האט זי געטראכט זיך לאזען אהין, אבער א גאר אומגעריב־טער כח האט זי אפגעהאלטען דאס צו טון, זי האט א טרייסעל געטון איהר געקרויזטען קאפ, ווי אפצו־וואשען מחשבות און פערקירעוועט צוריק צום שטאל וואו די שווייגענדיגע קיה האט געווארט אין דער טונ־קעלקייט פון דער שטאל, לאנגע זאל זי קומען מעלקען.

*) זעה „נייער פאלקסבלאט" נ. 175.

רעכט און לעבען

יורידישע ביילאגע פון „נייעם פאלקסבלאט"

רעכטליכע פערטיידיגונגס-מיטלען ביי עקזעקוציעס

(אנקלאגעם אויף די האנדלונגען פון קאמארניק)

מ'קאָן אויך פערקלאָגען די האַנדלונג פון קאַמאַרניק, אויב ער ווענדעט אָן אַנ'עקזעקוציע צו די געלטער, וועלכע מ'בעקומט פון פערזיכע-רונגס-אנשטאַלטען אין פאַל פון קראַנקהייט אָדער אַרבייטסלאָזיגקייט, עווענטועל אַלס אונטערשטיצונג, בכדי צו ראַטעווען דעם בעל-חוב אָדער זיין בני-בית צוליב אַ קראַנקהייט, אָדער אומגליקס-פאַל.

וואָס שייך אונטערשטיצונגס-געלטער זענען זיי אומבעריהרלעך אפילו, ווען זיי ווערען געגעבען נישט דורך פערזיכערונגס-אַנשטאַלטען.

קלאָגבאַר איז אויך די האַנדלונג פון קאַמאַרניק, אויב ער לייגט אַנ'אַרעסט אויף אַרבייטס-לוין, וואָס בעטרעפט ווייניגער ווי 100 זלאָטעס אַ חודש; אויב ער פערנעמט חפצים אויף אַ גרע-סערער ווערט, וויפיל ס'בעטרעפט דער חוב מיט די קאָסטען; אויב ער מאַכט אַ זאַיענטשע אויף חפצים פון אַ בעל-חוב, וועלכע געפינען זיך ביי אַ דריטען פערזאָן אָהן דער הסכמה פון דעמזעל-בען פערזאָן.

דעסגלייכען קאָן מען אויך פערקלאָגען די האַנדלונג פון קאַמאַרניק, אויב ער טרעט איבער די פערפליכטענדע פאָרשריפטען ביים צוזאַמענ-שטעלען דעם פּראָטאָקאָל פון דער זאַיענטשע (ציהט נישט אַריין אין פּראָטאָקאָל יעדען חפץ בעזונדער, אָדער שאַצט נישט אָפּ די ווערט פון יעדען סעק-וועסטרירטען חפץ); אויב ער נעמט נישט אָן קיין מיטלען, אַז דער בעל-חוב זאָל דערווייל נישט קאָנען דערהאַלטען זיין אייגענטום, קוים פערציהט זיך די זאַיענטשע און זי קאָן נישט גלייך אין גאַנצען דורכגעפיהרט ווערען; אויב ער טיילט נישט מיט דעם קרעדיטאָר וועגען טערמין פון דער זאַיענטשע, קוים האָט ער אויסגעדריקט זיין גרייטקייט צו זיין אַנוועזענד, אָדער ר'ענטזאָגט זיך צו קאָנ-טראָלירען די סעקוועסטרירטע חפצים אין דער אַנ-וועזענהייט פון קרעדיטאָר, קוים איז די זאַיענטשע גופא דורכגעפיהרט געוואָרען אָהן זיין אַפּוועזענהייט, טראָץ זיין פערלאַנג צו זיין אַנוועזענד; אין פאַל, ווען די אָפּשאַצונג איז דורכגעפיהרט געוואָרען אין היפּך מיט דער פערפליכטענדער אינסטרוקציע, ווען טראָץ'ן פערלאַנג פון קרעדיטאָר אָדער בעל-חוב האָט דער קאַמאַרניק נישט גערופען צו דער אָפּשאַצונג קיין עקספּערט; אויב ר'האָט נישט בע-צייכענט די סעקוועסטרירטע חפצים; ר'האָט געענ-דערט דעם משגיח איבער די סעקוועסטרירטע חפצים אָהן וויכטיגע מאָטיווען און נישט אויסהע-רענדיג פריהער די מיינונג פון די צדדים; אויב ר'האָט בעשטימט דעם טערמין פון דער ליציטאַציע פון די סעקוועסטרירטע חפצים אויף אַ פריהערדיגען טאָג ווי דעם 15-טען, רעכענדיג פון טאָג פון דער זאַיענטשע.

י. אינפעלד.

ביי'ער האנדעלס-קאדעקס

אפמאכען מיט אגענטען

אַנ'אַגענט ווערט אַנערקענט אַלס סוחר, ווען ער פערמיטעלט ביים שליסען אָפּמאַכען אין נאָמען פון זיין בעפאָלמעכטיגער אָדער וועלכער שליסט אָפּמאַכען אין זיין נאָמען. אין לעצטען פאַל מוז דער אַגענט האָבען אַ ספּעציעלע בעפאָלמעכ-טיגונג.

אַנ'אַגענט איז בערעכטיגט אָפּצונעמען געלד פאַר דער צוגעשטעלטער דורך איהם סחורה, אָפּ-צונעמען סחורה, פאַר וועלכער ער בעצאָהלט, אָנ-צונעמען מיטטיילונגען וועגען דער פעלערהאַפטיג-קייט פון די פערקויפטע סחורה וועגען דעם, אַז די סחורה ווערט געשטעלט צו זיין דיספּאָזיציע און אַלע איבעריגע מעלדונגען, וואָס האָבען אַ שייכות מיט דער געשלאָסענער טראַנזאַקציע.

אין פאַל, ווען דער אַגענט שליסט אַנ'אָפּ-מאַך אָהן אַ בעפאָלמעכטיגונג אָדער ר'טרעט איבער זיין קאָמפּעטענץ איז דער אָפּמאַך פערפליכטענד פאַרן בעפאָלמעכטיגער אויב ר'ערקלערט נישט תיכּף דעם קאָנטראַהענט ביי דער ערשטער מיטטיי-לונג, אַז ר'בעשטעטיגט נישט דעם אָפּמאַך.

דער אַגענט האָט רעכט אויף פּראָוויזיע, אויב ס'ווערט איהם אַנפערטרויעט די אויסשליס-ליכע רעפּרעזענטאַנץ אויפן שטח פון אַ געוויסען ראַיאָן אָדער אַ קרייז אָפּנעמער, האָט דער אַגענט רעכט אויף פּראָוויזיע אויך פון אַזעלכע טראַנזאַק-ציעס, וועלכע זענען געשלאָסען געוואָרען אָהן זיין פערמיטלונג. דער בעפאָלמעכטיגער מוז דעם אַגענט מיטטיילען וועגען יעדער געשלאָסענער טראַנ-זאַקציע.

די רעכט פון אַגענט אויף דער פּראָוויזיע הויבט זיך אָן מיטן מאָמענט פון שליסען דעם אָפּ-מאַך, קוים האַנדעלט זיך וועגען אַ קויף, ווען די סחורה איז דערהאַלטען געוואָרען, וועגען אַ פער-קויף, ווען דעקונג איז דערהאַלטען געוואָרען.

אַנ'אַגענט האָט נישט קיין רעכט צו פאָדע-רען צוריק געוועהנליכע אויסגאַבען אָדער קאָסטען.

אָפּרעכענען מוז זיך דער בעפאָלמעכטיגער ווייניגסטען 1 מאָל אין 3 חדשים אויפן סמך פון פאַרגעשטעלטע האַנדעלס-ביכער. קינדיגען אַנ'אַגענט מוז מען 3 חדשים פריהער. זיינע חובות ווערען בעפאַרצוגט.

וויכטיגע ענטשיידונגען פון העכסטען געריכט

פערזיכערען און פערזיכערונגס-אנשטאלט

אַנ'אונטערנעהמער, וועלכער גיט אַרויס אַר-בייט כאַלופּניקעס, איז מחויב צו פערזיכערען נישט בלויז די כאַלופּניקעס, נאָר זאָגאָר אויך די געזעלען, וועלכע זענען בעשעפטיגט ביי דיזעלבע כאַלופּניקעס.

פערזיכערען אין פאל פון ארבייטס-לאזיגקייט

פערזיכערען אין פאַל פון אַרבייטסלאָזיגקייט זענען מחויב די אונטערנעהמער, וועלכע בעשעפ-טיגען מינדעסטענס 5 אַרבייטער. הגם די פערזי-כערונגס-רעכט בעציהט זיך אין דעם פאַל אויס-שליסליך צו פיזישע אַרבייטער, ווערען אין דער אַנגעגעבענער צאָהל אויך אַריינגערעכענט גייסטיגע אַרבייטער.

וואָס שייך דער פערזיכערונג פון גייסטיגע אַרבייטער, איז די פליכט פון אונטערנעהמער צו פערזיכערען נישט אָפּהענגיג פון דער צאָהל בע-שעפטיגטע דורך איהם געדינגענע מענשען, אַזוי, אַז בעשעפטיגענדיג אַפילו בלויז 1 אָנגעשטעלטען, מוז ער איהם שוין פערזיכערען.

רעכט אויף אורלויבען

דער כלל, אַז נאָר די אונטערנעהמונגען, וועלכע בעשעפטיגען מינדעסטענס 5 אַרבייטער, זענען מחויב צו געבען דעם פּערזאָנאַל אורלוי-בען, האָט אַנ'אַנווענדונג בלויז לגבי האַנדווערקער-ווערקשטאַטען אָבער נישט לגבי אונטערנעהמונגען פון אַנ'אַנדערען כאַראַקטער.

היפאטעק-מאראטאריום

אַזוי ווי פאַר נישט צאָהלען ציגזען אין משך פון 3 חדשים, אָנהויבענדיג פון 1 אַפּריל 1933, פערלירט מען די רעכט אויפ'ן היפּאָטעק-מאָראַ-טאָריום, גלייכט דערפאַר דער געזעצגעבער אויס דעם בעל-חוב די עולה פאַר דער דאָזיגער סאַנק-ציע מיט דער הנחה, אַז ער קאָן פאָדערן, אַז די איינגעצאָהלטע סומע אויפ'ן חשבון פון ציגזען זאָל אומבעדינגט פערעכענט ווערען פאַר דער דערמאָנטער צייט, הגם דער בעל-חוב איז שולדיג ציגזען פאַר פריהער.

ענדערען מיאוסע פאמיליע-נעמען

דאָס געזעץ, וואָס גיט די מעגליכקייט די יעניגע פּוילישע בירגער, וועלכע האָבען מיאוסע פאַמיליען-נעמען, צו ענדערען די דאָזיגע נעמען אויף שענערע, איז גילטיג אין משך פון 10 יאָהר ד"ה ביז'ן 1939 יאָהר.

האנדעלס-שעהן אין אכסניות

די פערלענגערטע האַנדעלס-שעהן מעגען די אַכסניה'ס אויסנוצען בכדי צו פערקויפען שפּייז-אַרטיקלען בלויז אויפצועסען אויפ'ן אָרט, סיידען ס'האַנדעלט זיך וועגען אַזעלכע אַרטיקלען, וועלכע זענען צוגעגרייט געוואָרען אין דער זעלבער אַכסניה.

אַזעלכע שפּייז-אַרטיקלען מעגען די אַכסניעס אַרויספערקויפען אַפילו אין די פערלענגערטע האַנדעלס-שעהן (פון 8 אָוונט).

MAOK
TĘPI ROBACTWO

Dr. med.
L. Berman
צעגעלניאַנאַ 15, טעל. 149-07
ספּעציאַל-אַרצט פאַר הויט- און געשלעכטס-קראַנקהייטען, מענער-שוואַכע-בעהאַנד-לונג און סעקסועלע בעראַטונג.
אַלע אַרט אַנאַליזען.
צעמט אָן פון 8—11 און 4—8 אָוו. זונטאָג פון 9—1 ביי טאָג
פאַר אונבעמיטעלטע — לעטשניצע-פרייזען.

דאס לעבען פון קארליקעס

(2 פון נ. גרינבלאט

אין זיבעצענטען יאָהרהונדערט איז אַנ'עסטרייכי-שער קעניגין איינגעפאַלען אַ מאָדנער געדאַנק: זי האָט געוואָלט זעהען, וואָס וואָלט געווען, ווען מען האַלט די ריזען און די קאַרליקעס אונטער איין דאַך.

האָט זי צונויפגענומען אַלע קאַרליקעס פון איהר קעניגרייך און אויך די גרעסטע מענשען אין לאַנד און זיי בעזעצט אין איין גרויסען צימער. לכתחילה האָט מען מורא געהאַט אַז די ריזען וועלען פערמוטשען די קאַרליקעס, אויסגעלאָזט האָט זיך אָבער פונקט פערקעהרט.

די קאַרליקעס זענען אַזוי דערגאַנגען די יאָה-רען די ריזען, זיך געצייטש מיט זיי און זיי אָנגע-צויגען אַז די ריזען האָבען געגאַסען מיט טרערען און געוואָרען זעהר בערוהיגט. מען האָט געמוזט אָנ-שטעלען היטער וואָס זאָלען אויפפּאַסען אַז די קאַר-ליקעס זאָלען די ריזען לאָזען צו-רוה.

אין דעם פערמעסט האָבען זיך די קליינע מענ-שעלעך אַרויסגעוויזען פיפיגער און קלוגער פאַר די גרויסע ריזיגע מענשען.

אָבער נישט אַלעמאָל קומען פאָר קריגערייען צווישען די ריזען און קאַרליקעס, אַמאָל קומען אויך פאָר ליבעס צווישען זיי, און איין ליבעס איז בע-רימט נאָך פון אַ יאָהר הונדערט צוריק.

פּויל. פרימאַן האָט געהייסען די שאָטלענדישע ריזין, זי איז געווען זעקס פוס זעקס אינטשעס די הויך; האָט זי געהייראָט מיט אַ קאַרליק וואָס איז געווען דריי פוס דריי אינטשעס די גרויס. דאָס הייסט פונקט אַ העלפט פון איהר. די האָבען געלעבט גליק-ליך צוזאַמען און געצויגען חיובה פון דעם, וואָס זיי פלעגען זיך בעווייזען פון אַ וואָגען אין וועלכען זיי מיט אַמאָל איז אַנגעפאָהרען לעבען זייער וואָ-וואָגען אַרומגעפאָהרען איבער ענגלאַנד. געהן באַהן אַ וואָגען אין וועלכען זיי זענען אַרומגעפאָ-רען באַהן א וואָגען אין וועלכען עס האָט זיך געפינען אַ שפּאַנישער ריז, העכער זיבען פוס די הויך, אויך ער פלעגט אַרויסטרעטען פאַרן פּובליקום צו ווייזען זען זיין ריזיגען קערפּער און מאַכען קונצען.

איין אויפדערנאַכט איז דער קאַרליק געקומען צוריק אַהיים און געפונען ווי זיין ריזען-ווייב זיצט און קוקט צו פרייַנטליך דעם שפּאַנישען ריז אין די אויגען אַריין, דאָס איז דעם קאַרליקעל גאַרנישט געפעלען געוואָרען.

אויף מאָרגען האָט ער גענומען דעם וואָגע-און איז אַוועק פון דעם שפּאַנישען ריז, דער שפּאַ-ניער איז זיי אָבער נאָכגעפאָהרען, האָט זיך אָנגע-הויבען אַ מאָדנער געיעג און אַ קאַמף צווישען דעם קאַרליקעל און דעם ריז פאַר דער ליבע פון זיין ריזיגער פרוי. דער קאַרליק האָט זיך מיט איהר געגומען קריגען זי האָט איהם געענטפערט צוריק, האָט ער איהר געזידעלט, דער סוף איז געווען, אַז די ריזיגע שאָטלענדערין האָט אָנגעכאַפּט איהר קאַר-ליק-מאַן ביי דער פאַטעלניצע און איהם אויפגע-הויבען פאַר זיך אויפן טיש און איהם געהאַלטען אַזוי לאַנג אין דער לופטען אַז ער איז שיער נישט דערשטיקט געוואָרען.

יענעם אָוונד איז דער קאַרליקעל אַוועק פון הויז און דעם גאַנצען אָוונט זיך אַרומגעדרעהט איבער די לאָנדאָנער גאַסען. שפּעט ביי דער נאַכט איז ער געקומען אויסגעמאַטערט און פערביטערט, פינסטער ווי די נאַכט צו זיך אַהיים, ערשט ער גע-פינט די ווייב דינגע ליגט אַ מאָרחלאָזע מיט אַ גלאָז גיפט לעבען בעט.

ער האָט אויך גענומען פון גלאָז און אויף מאָרגען האָט מען זיי ביידען אַוועקגעפיהרט אין שפּיטאָל, דאָרט מען האָט פון זייערע מאָגענס אַרויס געפּאָמפּט היבשע דאָזען פון אַרשעניק, גיפט, מען האָט זיי אָפּגעראַטעוועט פון טויט.

ווי זיי האָבען ווייטער געלעבט איז נישט בעקאַנט, אָבער מיר זעהען פון דער פּאַסירונג אַז אַפילו די צוויי מענשען יעדער אומנאָרמאַל אין זיין וואוקס, האָבען איבערגעלעבט דיזעלבע טראַגעדיע פון ליבע און איפערזוכט, ווי מענשען פון געוועהנליכען וואוקס.

וואָרים די שאָטלענדישע ריזין האָט באמת ליב געהאַט איהר קאַרליק-מאַן, ווייל אויף אַ ווייל איז זי צוגעצויגען געוואָרען צום שפּאַנישען ריז, וואָס איז. אייגענטליך, דווקא נאָ צוגעפּאַסט פאַר איהר. דער שפּאַניער איז געווען איהר נאַטירליכער פּאַר, אָבער די ליבע האָט פון דעם נישט געוואָלט וויסען. איהר איהר ליבע איז. ביי געקומען די דערוויילע לייזונג שאַפט פאַר'ן שפּאַניער, און ווען דער קאַרליק איז אַוועק און נישט געקומען אַהיים, איז זי געווען זי-כער.. אַז ער האָט זי אַוועקגעוואָרפען, האָט זי גע-נומען אין בעגאַנגען זעלבסטמאָרד.

אָבער דער קאַרליק האָט זי שטאַרק ליב גע-האַט, און אַז ער האָט געזעהען אַז זי שטאַרבט, האָט ער נישט געוואָלט בלייבען לעבען אָהן איהר, האָט ער דערביי אויך גענומען גיפט — אַ טיפע דראַמע צווישען גרויס און קליין.

דאָס איז אַ געשיכטע פון אַ דייטשען קאַרליק מיט זיין ליבע פאַר אַ מיידעל פון ניו-יאָרק. דער קאַרליק האָט געהייסען קאַרל רעקער, און ער דאָט אַרומגעקוקט אויף דער וועלט פון דער הויך פון דריי פוס און אַכט אינטשעס, אָבער קאַרל איז פון דעם דורכאויס נישט געווען אַראָפּגעפאַלען ביי זיך.

ער איז געגאַנגען גלייך, פערריסען דעם קאָפּ אַרויף, מיט אַ פעסטען מיליטערישען טראָט, שטענ-דיג אויסגעפּוצט ווי אַ פּריאַנט, און זיין גרויסער פערלאַנג אין לעבען איז געווען — פרויען, ער האָט שוין געהאַט אַ סך פרויען אין זיין לעבען און ער האָט געוואוסט ווי זיי צו געווינען.

ער איז געשטאַנען אין ניו-יאָרק מיט אַנדערע קאַרליקעס, וואָס האָבען געשפּילט אין וואָדעוויל, און אויף אַ פּאַרטי האָט ער זיך בעקענט מיט אַ מיידעל אַ סטענאָגראַפיסטין, מיט'ן נאָמען עלסי מאַנסין, זי איז געווען מיט גאַנצע צוויי פוס העכער פון איהם, אַ זעהר שעהנע, ווירדיגע יונגע פרוי, און ער איז תכף ווי צוגעקלעפּט געוואָרען צו איהר. פון דער אויפמערקזאַמקייט וואָס דער קאַרליק האָט איהר געשענקט, זי האָט זיך געוואָלט אָפּשאָקלען אָבער דער קאַרליק איז געווען פון די קאַוואַלערען וואָס נעהמען נישט קיין אָפּזאָג פון אַ פרוי, וואָס זיי געפעלט.

מיט דער צייט האָט עלסי זיך שוין מעהר נישט געפיהלט אין אַ פערלעגענהייט, פון דעם קאַרליקס אויפמערקזאַמקייט, פערקעהרט, עס האָט איהר אַמו-זירט צו זעהן ווי אַט דער קאַרליקעל איז דאָס אַזאַ אייגעשפּאַרטער קאַוואַליער און האַלט אין איין אַרויסווייזען איהר זיין ליבע, זי האָט געוואָלט זעהן וואָס דאָ וועט אַרויסקומען.

צוערשט איז דאָס ביי איהר געווען חוילע ביי-געריגקייט מיט דער צייט איז די ביי־געריגקייט אַריבער אין אַ וואַרימען אינטערעס צו איהם. מען האָט זיי אָנגעהויבען בעמערקען צוזאַמען.

דער שטורעמדיגער געליבטער איז געקומען אַלין בעהנטער און נעהנטער צו זיין ציל; מען האָט געזעהען די וואַרימקייט אין עלסיס אויגען. בעת זי פלעגט קוקען אויף איהם אַנטקעגען זיך אין נאַכט קלוב, און ווי דיזע קליינע הענטלעך פלעגען זיך טוליען צו איהר גרויסען שעהנעם קערפּער. דריי וואָכען נאָך זייער ערשטער בעקאַנטשאַפט האָט דער קליינער קאַרל זיך אַריבערגעצויגען צו דער גרויסער שעהנער עלסי.

און אויך, דאָ האָט פּאַסירט, וואָס פּאַסירט אַזוי געוועהנליך ביי נאָרמאַל-וואוקסיגע מענשען; אַז דער קאַרליק האָט אָפּגעלעבט אַ שטיקעל צייט מיט דער שעהנער סטענאָגראַפיסטין, איז זי איז איהם דערעסען געוואָרען, אָבער די, עלסי, האָט זיך ערשט פערליבט אין איהם, זי האָט געוואָלט אַלע מיטלען ווי אַנצוהאַלטען זיין ליבע, זיך געבעטען ביי איהם, געפּאַלעט איהם צו די פיס, געטראָשעט, אָבער אויף איהם האָט דאָס אַלין נישט געווירקט, ער האָט זיך אַרויסגעקליבען פון איהר שטוב.

(ווייטער — מאָרגען).

נייער פאלקסבלאט

דאס לאדזשער לעבן

נייער פאלקסבלאט

זונטאג 29 יולי

י״ז אב תרצ״ד

זון-אויפגאנג 3.52
זון-אונטערגאנג 7.32

150 אעראפלאנען וועלען אנטיילנעמען אין דער לופט-אטאקע

שארפע שטראפן פאר נישט אויסלעשן דאס ליכט

(א) אין די נעכט פונ׳ם 30. אויפ׳ן 31. יולי און פונ׳ם 31. יולי אויפ׳ן 1. אויגוסט, דאס הייסט, מאנטאג ביינאכט און דינסטאג ביינאכט, וועלן כיהוש פארקומען פרוב-לופט-אטאקעס אויף לאדז. דאס זאל זיין א לעקציע פאר בעזונדערע ארגאנען און בירגער, ווי אזוי אויפצופירן זיך בעת א לופט-פליהר-אטאקע.

וועגן דעם דאזיגן ענין איז אין דער סטאראסטווע פארגעקומען א קאנפערענץ פון פארשטעהער פון אינדוסטריע און האנדווערקער-ארגאניזאציעס, ווי אויך פון די לייטער פון די פארזיכערונגס-אפטיילונגען און פאליציי-קאמיסאריאטן.

איך הסכם מיט׳ן אויסגעארבייטן פלאן, וועט ביז האלב 12 ביינאכט אפגעשטעלט ווערן דער טראמוויי-פארקעהר.

דער לעצטער אויסערשטעטישער טראמוויי וועט אפפאהרן פון לאדז פאר האלב 11.

דער באהן-פארקעהר וועט פארקומען נארמאל, אבער איז הסכם מיט דער פארארדנונג וועלען די צוגן אנקומען מיט אויסגעלאשענע ליכטער, און די באהן-סטאציעס וועלן בעלויכטן ווערן מיט באפשט־לאמפן.

דער שטאטישער ראד-פארקעהר וועט בעגרעניצט ווערן ביז א מינימום.

א זייגער 12 וועלען די פאבריקס-סירענעס געבן ווארענונגס-סיגנאלן, אז עס דערנעהנטערן זיך די אעראפלאנען. פון דעם מאמענט אן וועט די עלעקטראווניע אויסלעשן די בעלייכטונג.

אין דער לופט-אטאקע וועלן זיך בעטייליגן 150 אעראפלאנען, וואס קומען ספעציעל פון פויזן קיין לאדז.

פאר׳ן נישט אויסלעשן דאס ליכט דראהט א געלד-שטראף ביז 3,000 זלאטעס.

פאנאטאווניע, שפיטעלער, אמבולאטאריעס, די זשירעבדע אפטייקן וועלען האבן ספעציעל גע־דעמפט ליכט.

• • •

(א) דער לאדזשער קריז-סטאראסטע האט ארויס געגעבן א פארארדנונג, אז אויך אויף: זגערזש, רודא-פאביאניץ, אלעקסאנדער, קאנסטאנטין, כאיני, ראדאגאשטש, סטאקי, רעטקיניא, קאלי — איז חל די לאדזשער פארארדנונג.

די נייע פארשריפטן ביי דער קבורה פון פערשטארבענע

אין שייכות מיט דער נייער פארארדנונג ביים אדורכפיהרן די פארמאליטעטן צו דער קבורה פון נפטרים, האבן מיר זיך געווענדעט צום לייטער פון ציוויל שטאנדס אמט, ה׳ ליבראך, וועלכער האט אונז געגעבן פאלגענדע אויפקלערונגען:

לויט דער פאראָרדענונג פון מיניסטער פאר עפענטליכער שוץ, זענען איצט די פארמאליטעטן צו דער קבורה פון נפטרים געווארן געענדערט. בעת א טויט פאל דארפן די פערזאנען, וואס פאר־נעהמען זיך מיט דער קבורה, אוועק מיט דעם צע־טעל פון דאקטאר אין דעם געהעריגן מעלדונגס אמט, וואו עס ווערן אויסגעפיהרט די פערסא־נאליען פון פערשטארבענעם. די מעלדונגס אמטן שיקן שוין שפעטער איבער די פאפירן אין צי־וויל שטאנדס אמט, אויף זאכאדניא 52, וואו עס ווערט צוזאמענגעשטעלט דער טויט-שיין.

לאדז איז, ווי בעוואוסט, פארטיילט אין 5 מעלדונגס אמטן. מען דארף דעריבער געדענקען און זיך ווענדען בעת א טויט פאל אין געהעריגן אמט. די איינוואוינער פון 1, 2, און 3. קאמיסאר־יאט געהערן צום ערשטן מעלדונגס אמט אויף דער לאגעווניצקא 30. די איינוואוינער פון 4, 5, 6. קאמיסאריאט געהערן צום צווייטן מעלדונגס אמט אויף דער גדאנסקא 29. די איינוואוינער פון 8, 9, 11. קאמיסאריאט געהערן צום דריטן מעלדונגס אמט אויף דער נאווראט 93. די איינוואוינער פון 7, און 10 קאמיסאריאט געהערן צום פירטן מעל־דונגס אמט אויף דער פיעטריקאווער 78. די איינ־וואוינער פון 12, 13 און 14 קאמיסאריאט געהערן צום פינפטן מעלדונגס אמט אויף וואולטשאנסקא נר. 251.

אין מעלדונגס אמט דארף מען מיטנעהמען א חוץ דעם צעטעל פון דאקטאר (ביי די דאקטוירים דארפן געפאדערט ווערן בעשייניגונגען פון גייעם טיפ), א אויסמעלדונגס-שיין פון דער הויז אדמי־ניסטראציע, דאס הויז בוך און די פערזענליכע דאָ־קומענטן פון פערשטארבענעם. אויב עס איז נישט פערהאן קיין הויז בוך, קען עס אויך נישט זיין קיין שטערונג. די מעלדונגס אמטן זענען טעטיג פון 8 איגדערפריה ביז 3 נאכמיטאג, בכדי אבער לייכטער צו מאכען פאר דער בעפעלקערונג דאס אדורכפירן די פארמאליטעטן, וועט מען קענען אין די נאכ־מיטאג שעה׳ן פון 3 א זייגער ביז 9 אין אוונד ערלעדיגן די פארמאליטעטן אין דער עווידענץ ביורא פון דער בעפעלקערונג אויף דער זאוואדזקא 11. זונטאג און חגאות זענען די מעלדונגס אמטן טעטיג פון 10 ביז 12 א זייגער. די טויט פאלען ווערן אין די מעלדונגס אמטן ערלעדיגט אויסער דער רייהע.

ווי עס פערזיכערט דער לייטער פון ציוויל שטאנדס אמט, ה׳ ליבראך, אויב די בעפעלקערונג וועט זיך האלטען פינקטליך אין די פארשריפטן, וועט נישט פארקומען קיין אפשלעפונג פון דער קבורה פון פערשטארבענע.

די הילפס-אקציע פאר די קרבנות פון דער פערפליצונג

(2) דער לאדזשער קריסטליכער פליישער און וואורשטען-צעך האט אויף זיין לעצטער זיצונג בע־שלאסען מנדב צו זיין לטובת די קרבנות פון דער פערפליצונג 3,000 קילא סלאנינע.

• • •

(א) די בעאמטע פון דער קריז-ארבייטס-אינ־ספעקציע האבן אנגענומען א בעשלוס צו שנקענען 1 פראצענט פון זייערע שכירות לטובת די געליטענע פון דער פערפליצונג.

• • •

ביי דער פירמע י. ק. פאזנאנסקי איז בעטעוו צונויפגעזאמעלט געווארן פון צווישען די ארבייטער לטובת די געליטענע פון דער פערפליצונג — 4,170,60 זל.

די פערוואלטונג פון דער דעמאנטע אקצ. געזעלשאפט האט אויפ׳ן אויבענדערמאנטען צוועק אויסגעצאהלט 4000 זל. צוגעבענדיג סחורה אין ווערט פון 6000 זל. און 600 פאר העמדער.

די אקצ. געזעלשאפט ב. עטינגאן האט גע־שפענדעט 2,600 מעטער לייווענד די פירמע ב. טאניץ 50 פאר שיך.

• • •

אויף דער פערוואלטונגס-זיצונג פון שטייער־בעאמטע איז בעשלאסען געווארן צו בעשטייערן זיך לטובת די געליטענע פון דער פערפליצונג אין דער הויך פון 3 פראצ. פון די חודשליכע פענסיעס פון בעאמטע פון 8-טע גאטעגאריע און 6 פראצענט פון 7-טע גאטעגאריע.

• • •

ווייטערע שפענדען זענען איינגעפלאסען: ארבייטער פון דער פוילישער האנדעלס-געזעלשאפט פון לעדער — 13 זל., פרוי יאנינא אבראמאווסקא — 10 זל., אקצ. געזעלש. „ווענגלאבלאק״ — 250 זל., ארבייטער פון „ווענגלאבלאק״ — 320,11 זל., אקצ. געזעלש. אהאם אסט — 1000 זל., האנדווערקער־קאמער — 1000 זל., פערוואלטונג פון דער האנד־ווערקער-קאמער — 110 זל., אנגעשטעלטע — 155 זל, פירמע סטעפאן און ווערנער — 1000 זל., דירעק־ציע פון דער אויבענדערמאנטער פירמע — 150 זל., אנגעשטעלטע — 125 זל., קלוב „ראטארי״ — 100 זל., פעליקס שיטשעפאנסקי — 20 זל., ארבייטער און אנגעשטעלטע פון פאלווארק „קושינזשי־מלין״ — 14 זל. ארבייטער פון דער נייער ווערבעריי פון דער פירמע „שייבלער און גראהמאן״ — 589 זל., לעאן יושקעוויטש — 50 זל. ס״ה — 4,866,11 זלאטעס.

• • •

אין פערלויף פון נעכטיגען טאג זענען איינגע־פלאסען שפענדען אין נאטורה און אין מלבושים פון 27 פירמעס.

• • •

(2) אין שייכות מיט דער הילפס-אקציע פאר די געליטענע פון דער פערפליצונג, האט דער לאדזשער וואיעוואדע, ה׳ האוקע-באוואק בעטען דער האלטען א פארארדנונג פון איננער-מיניסטער, אז עס זאל ביז א מינימום בעגרעניצט ווערען דאס ארויסגעבען דערלויבענישען אויף איינצוארדענען וואוילטעטיגקייט-אימפרעזעס, וואס זענען בעשטימט אויף אנדערע צוועקן, אויסער פאר די פערפליי־צונגס-קרבנות.

די פארארדנונג איז נישט חל אויף די ישוב ביז־איצט ארויסגעגעבענע דערלויבענישען.

פיגולקעס קאווינא
(CAUVINA)
מיט אויסשליסליכע בצוואוקס-בעשטאנד־טיילען זענען דאס ווירקזאמסטע, די אנגע־נעהמסטע און ביליגסטע אפפיהרונגס-מיטעל
פריין פון א שאכטעל, וואס ענטהאלט
30 פיגולקעס 2.35 זל.
צו בעקומען אין אלע אפטייקן.

אפטייקן

היינטיגע נאכט-דיזשורען

(2) היינט ביינאכט דיזשורירן: ק. לייננוועבער (פרייהייטס-פלאץ 2), י. הארטמאן (מלינארסקא 1), וו. דאנילעצקי (פיעטריקאווער 127), פערעלמאן (ציגעל-גאס 32), י. צימער (וואלטשאנסקא 37), פ. וואיטשיצקי (נאפיורקאווסקיעגא 27).

א מאז אנ׳אכזר

שלאגט דאס ווייב ביז טויט

(2) אין הויז אויף לודזקא 5 אין קעליש וואוינט די פאמיליע עלעניעצאק.

נעכטען איז צווישען פארפאלק אויסגעבראכען א מחלוקה, אין רעזולטאט דערפון האט דער מאן גענומען א לעדערנעם פאסעק און מיט דער זייט וואו ע׳ געפינט זיך דער שנאל אזוי לאנג גע־שלאגען די פרוי לאזענדיג זי ליגען א טויטע אויפ׳ן ארט.

דעם אכזריותדיגען מאן האט פאליציי ארעסטירט.

רעפרעזענטאנץ-טעאטער „ראזמאיטאשטשי״ ציגעל-גאס 27
טעלעפאן 112-25
דירעקציע: דוד צעלמייסטער.
גאסטשפילן פון דעם גרעסטען אמעריקאנער סטאר, דער שטאלץ פון דער אפערעטע,
דעם ראמאנטישען ליבהאבער און זינגער
מיכאל מיכאלעסקא
היינט זונטאג 2 פארשטעלונגען 2
היינט זונטאג, 9,30 אוו. פאפול. פארשטעלונג צו זעהר ביליגע פרייזען
אין דעם גרויסען אויסערגעוועהנליכען אימפאזאנטען אפערעטען-שלאגער
אין 3 אקטען (6 בילדער), 30 נומערן געזאנג און טענץ, רעקארד-שלאגערס איינס-ביי-איינס
דער לעצטער טאנץ
אין דער אפערעטע „דער לעצטער טאנץ״ נעמען אנטייל איבער 50 פערזאן
א טעמפא-קאנצערט צוזאמענשפיל פון די בעסטע יודישע ארטיסטען אין פוילען.
מיכאל מיכאלעסקא איז יעצט דער טאג-געשפרעך אין לאדז! אזא גראנדיעזען און אמוזירענדן פערוויילונגס-אוונד איז א זעלטענע געלעגנהייט, וואס יעדער טעאטער-ליבהאבער בעדארף און מוז דאס זעהען. דער אוונד וועט אייך לאנג בלייבען אין זכרון.
היינט זונטאג, 4,30 נאכמיטאג יעדער קאן מיטנעמען א קינד בחנם
נאר 1 גרויסע הנחה און פאלקס-פארשטעלונג
איינהייטליכע רעוועלאציע-פרייזען אלע בילעטען איז פארטער נאר 1 זל.
דעם טאטענס ניגון
מיט דעם גרעסטען אמעריקאנער סטאר מיכאל מיכאלעסקא אין דער הויפט-ראלע.
בילעטען צו בעקומען אין קאסע פון טעאטער.

ברויט זאל טייערער ווערן

(2) מחמת דעם, וואס מעהל איז בעדייטענד טייערער געווארן, צוליב דעם טייערער געווא־רענעם קארן, וואס קאסט לעצטענס ביז 28 גראשן א קילא — איז דער לאדזשער בעקער-צעך לעצטענס צוגעטראטען צום אויסקאלקולירען די געבעקס־קאסטען.

חוץ מזה האבען די בעקערס בדעה זיך צו ווענדען צו דער צעניק-קאמיסיע מיט א פאר־שלאג צו רעווידירען דעם געבעקס-צעניק.

מען דארף זיך, אלזא, ריכטען, אז ברויט וועט אינגיכען טייערער ווערען.

המלצות אויף סערטיפיקאטען

פון קרובים פון ארץ-ישראל

עס זענען דערהאלטען געווארען המלצות אויף סערטיפיקאטען פון קרובים פון ארץ-ישראל פאר פאלגענדע טערזאנען:

גוטמאן יעקב, קראסוצקי דניאל, העכט שרה, שעראדזקי יהודה-אריה, שפירא אהרן, שרייבוים שלמה, ווייס אריה און העלא, ווארשאווסקי יהודה לייב, ווינטער מרדכי, דינה, אברהם, חיה-הינדה, זיסע, זילבער יצחק, שטיינמאן יעקב יצחק און אסתר מלכה, ראזענטאל אייזיק, ליבה און לאה, ראבינאוויטש הירש, פאמעראנצענבלום מיכאל, מאיעראוויטש מענדל, לאסקער יעקב דוד, הערץ משה, צירל, יעקב קלמן און אברהם מאיר, גיפס אדולף און אסתר, דימאנט אברהם, אדלער חיים שמחה און שרה, אקערמאן משה און רבקה, יונגמאן יצחק מאיר, ריקה, עלקא, צפורה און ישראל ברוך, הוראוויטש משה, גראסבערג משה, גראבטשאק שלמה און מאניא, געלבארט חיים יוסף, חיה און יצחק, פרידמאן יעקב און שרה לאה, באלעס־לאווסקי שמואל, בערנשטיין הירש לייב, אייזענרייך מרדכי, אלבערט, הלל, שרה יענטה, פייגה און ישראל דוד, בלאט נחמן, וואלף דוד הירש, וואוי־דיסלאווסקי אברהם, רחל לוי יצחק און לייב, וואג מאן יודקא, שפיגעל ירמיהו, רויזה און בייניש, שראגא יוסף, ריוא חיים שאול, שטארקמאן חיים, רובינאוו איסר און דבורה, פלאטעק אהרן, פייגה, יעקב, יהודה און מענדל, פלונסקי דוד, אפאטאווסקי ישראל, לעווקאוויטש חיים יחיאל און שרה מלכה, לעווקאוויטש יוסף, אסתר פריידה און חנה לאה, לעווינזאן צלאל, מארגאליעס מרדכי, גייהוין ליט־מאן, פעסה און אלעקסאנדער יעקב, קאלפר זעליג, קאמפעל חיים שאול, קרויזע יעקב אהרן און יעלע־באוויטש לייב.

די דערמאנטע דארפען זיך מעלדען אין ארץ ישראל-אמט, שרודמיעסקא 29 יעדען טאג פון 10 ביז 1 פארמיטאג.

ארויספאדערונגען פון ארץ-ישראל

עס זענען דערהאלטען געווארן ארויספא־דערונגען פון קרובים אין ארץ-ישראל פאר פאל־גענדע פערזאנען:

בערנשטיין רבקה, פארזענטשעווסקי שיינדל, ריגער עלושביעטא, ליכטענשטיין רבקה און בלימה, גערטעל עמנואל און פרומה, רזשעטעלניצקא חנה, גראבינער יוסף, רבקה און חיים, ברזשעזשינסקא העניא, שווארץ פאניא, קארבמאן צביה, רייזמאן גיטל, פערלע ראזאליא, רוזשעצקא פעסא, קאהן מענדל, האכגלאבען פערל, אדלער פייגה, לעווין אליעזר און רחל, הייבערג שרה, גליקסמאן יאד־וויגא, פריינד יחיאל, גיטעל און דוד, קינסטלער ברכה, איילענבערג אלישע און רוטא, בוים אברהם און שרה, פטאשניק אברהם.

אלע אויסגערעכענטע דארפען זיך מעלדען אין פאלעסטינא-אמט (שרודמייסקא 29) טעגליך פון 10 ביז 1 פארמיטאג בכדי צו ערלעדיגען די רייזע-פארמאליטעטען. —

פון ארץ-ישראל-אמט

פאלגענדע פערזאנען דארפען זיך מעלדען אין א״י-אמט טעגליך פון 10 ביז 1 פארמיטאג אין זייערע אייגענע אינטערעסען:

אדלער חיים-שמחה, אדלער פייגה, וויינבערג חנה, דיאמענד אברהם אבא, קינסטלער ברכה, שיינפינקעל מאריא, פארטשעווסקי שיינדל, גוטאלין און יעקב שרייבוים שלמה.

נעכטען זיך אנגעהויבען דער גרויסער מאטאר-צוזאמענפאהר אין לאדז

ארגאניזירט דורך דעם לאדזער יודישען מאטאר-קלוב

פרעכטיגע מתנה פון „נייעם פאלקסבלאט” פאר'ן בעסטען יוד. מאטאציקליסט

נעכטען האט זיך אנגעהויבען דער מאטאר-צוזאמענפאהר ארגאניזירט דורכ'ן לאדזער יודישען מאטאציקליסטען קלוב.

ווי ס'איז געווען פאראויסגעזעהן האבען זיך אין דעם צוזאמענפאהר בעטייליגט 100 מאשינען דערפון 60 — פון לאדזער מאטאר-פאהרער. דער צוזאמענפאהר קומט פאר מיט דער הסכמה פון פוילישען פערבאנד און איז געווען צוגענגליך פאר יעדען מאטאציקליסט, וואס וואוינט אין פוילען און בעזיצט די דערלויבעניש צום פאהרען.

דעם שטח פון פאהרען האט זיך יעדער פאר דער געקענט אליין אויסקלויבען, ער מוז מינדעסטענס אדורכמאכען 100 קילאמעטער, דערביי קאן מען נישט אדורכמאכען צוויי מאל דעמזעלבען וועג. די מעטא פון צוזאמענפאהר געפינט זיך אויף פיעטריקאווער 115 אויפ'ן פלאץ פון לאקאל פון לאדזער יודישען מאטאציקליסטען קלוב און איז אפען פון 11 ביז 12 פארמיטאג.

פאר די אנטיילנעהמער אין צוזאמענפאהר זענען בעשטימט א רייה ווערטפולע מתנות. צום משל בעקומט יעדער מאטאר-פאהרער, וואס האט אדורכגעמאכט 100 קילאמעטער און האט זיך געשטעלט צו דער מעטא צו דער צייט — וואגישען פלאקעט.

דער קלוב וועלכער וועט צושטעלען צו דער מעטא די גרעסטע צאהל קוואליפיצירטע אנטיילנעמער בעקומט — א עהרען-מתנה.

פאר די לאדזער קלובען איז פעראן איבערגאנגס-מתנות פון מאגיסטראט.

די רעדאקציע פון „נייעם פאלקסבלאט”, האט בעשטימט פאר'ן בעסטען יודישען פאהרער א פרעכטיגען דייגער.

יודיש טעאטער „פילהארמאניע” נארוטאוויטשא 20

היינט זונטאג, נאר 2 פארשטעלונגען

צו גאנץ ביליגע פרייזען פון 30 גר. ביז 1 זל.

12 פריה גרויסער פרימארגנען

צום לעצטען מאל — דער פאפולערער שלאגער

אויפן וועג קיין בוענאס-איירעס

פרייזען פון 30 גר. ביז 1 זל.

9.15 אווענד

צוליבן גרויסן דערפאלג צום צווייטען מאל — דאס בעריהמטע מייסטערווערק

גאט פון נקמה

אין 3 אקטען פון שלום אש.

ס'נעמט אנטייל דער גאנצער אנסאמבל (לויט א.ב.): א. ס. און ר. בעזמאן, ה. באלבירסקי, ד. האמבורגער, ר. נערה, וו. גייהויז, ה. פאדערמאן, ל. ראזענבערג, י. ראקאוו, נ. רייכענבערג, נ. שאריער.

בילעטען א גאנצען טאג צו בעקומען אין קאסע פון טעאטער.

די לאדזער דעלעגאציע פון דער טעקסטיל אינדוסטרי צוריקגעקומען פון לאנדאן

(אג) די טעג זענען צוריקגעקומען פון לאנדאן, וואו זיי האבען זיך בעטייליגט אלס עקספערטען מצד דער טעקסטיל אינדוסטריע אין די אונטערהאנדלונגען וועגען שליסען א פויליש-ענגלישען האנדעלס טראקטאט, דער דירעקטאר פון טעקסטיל פערבאנד פון דער פוילישער מלוכה אינזשינער וולאדיסלאוו שרעדניצקי, דירעקטאר פון דער לאדזער האנדעלס קאמער איגנאש. קארל בייער זון דער דירעקטאר פון דער פירמע מארקוס קאהן און קאזימיערזש מארקאן.

די פארשטעהער פון דער לאדזער טעקסטיל-אינדוסטריע האבען אין לאנדאן אפגעהאלטען א רייה קאנפערענצען מיט די פערטרעטער פון פארשטעהער פון דער ענגלישער טעקסטיל אינדוסטריע אויף וועלכע זיי האבען ארויסגעזאגט זייער מיינונג. די קאנפערענצען זענען פארגעקומען לויט דעם פארשלאג פון דער אפיציעלער פוילישער און ענגלישער רעגירונגס דעלעגאציעס.

עס דארף בעטאנט ווערען, אז אין די אונטערהאנדלונגען בעטייליגען זיך א חוץ די אפיציעלע דעלעגאציעס, דאס פרעזידיום פון טראקטאטען ראט פון די זעלבסט פערוואלטונגען און ווירטשאפטליכע ארגאניזאציעס, ווי אויך עקספערטען פון די בעזונדערע אינדוסטריע צווייגען און פון דער לאנדווירטשאפט.

הגם ביז איצט זענען נאך א רייהע פראגען נישט ענדגילטיג ערלעדיגט געווארען דארף מען אבער האפען, אז אלע מניעות וועלען בעזייטיגט ווערען און ביידע צדדים וועלען קומען צו א הסכם, נאכמעהר צוליב דעם, וואס סיי די פוילישע אפיציעלע דעלעגאציע ווי אויך די ענגלישע האבען פארגעלעגט די עקספערטען פון דער טעקסטיל אינדוסטריע פון דער פוילישער און ענגלישער — אדורכצוקוקען וועגען איניגע שטרייט פראגען.

SAFE jest najpewniejszem miejscem przechowywania posagu Twojej córki.

א פראיעקט פון האנדווערקער,

אז בלויז מייסטערס זאלען מעגען פיהרען ווארשטאטען

(2) אין די היגע האנדווערקער-קרייזען ווערט איצט לאנסירט א פראיעקט וועגען וועלכען זיך צו דער רעגירונג מכוח'ן בעגרעניצען דאס רעכט פון פיהרען די ווארשטאטען אויף אזא אופן, אז נאר די מייסטערס זאל האבען דאס דאזיגע רעכט.

לויט די פארשריפטען ווענדט זיך לעת עתה דאס פיהרען פון א האנדווערקער-ווארשטאט פונם פערמאגען א האנדווערקער-קארטע, וואס ווערט אויסגעשטעלט אויפן יסוד פון קוואליפיקאציע-דאקומענטען. ווארשטאטען מעגען אויך פיהרען מייסטערס און געוועהנליכע האנדווערקער אהן דיפלאמען, אבער מיט דעם אונטערשייד, וואס א מייסטער האט דאס רעכט צו לערנען טערמינאטארען.

לויט דעם אויבענדערמאהנטען פראיעקט זאלען בלויז מייסטערס האבען דאס רעכט צו פיהרען ווארשטאטען.

צי וועט די מאכט אויף דעם פראיעקט איינגיין, איז נאך א פראגע.

אויפרייס אין א גארבאריע

(2) עהרענבכטען איז אין דער גארבעריי פון דער פירמע „סאלמאן” (אין וויעליון) פארגעקומען א שטארקער אויפרייס און א שרפה אין דער מאשינען-האליע. אין רעזולטאט עס געפינען זיך די כעמישע געמישען.

3 ארבייטער זענען געפעהרליך אפגעבריהט און פערוואונדעט געווארען.

די שרפה האבען ליקווידירט די ארטיגע פייערלעשער, און די פערוואונדעטע און פערגיפטעטע ארבייטער זענען אפגעפיהרט געווארען אין שפיטאל.

בעפאר איהר פאהרט אויף ערהאלונג

קויפט איין די נייעסטע פערפומען, ערשטקלאסיגע פודערן, טואלעט-זייפען, זאווי אלערלעי מאדערנסטע קאסמעטיק צו פאבריקס-פרייזען, אין דער בעקאנטער און רענאמירטער פערפומעריע

J. Drukier

5 ZAWADZKA 5

Telofon 175-92.

הערט און דערצייל!

רעיעלע און סאלידע בעהאנדלונג!

יודען געדענקט!

היטלערישע באנדעס פייניגען אייערע ברידער אין דייטשלאנד

אייער געוועהר געגען זיי איז באיקאט אויף סחורות פון דייטשלאנד!

דער אריער-פאראנאה

ר. איזראעל

שפאנענדער ראמאן פון דער איצטיגער היטלער צייט

173

העלען איז ארויס צו דער פאבריק, זי האט אויסגעקליבען אזא וועג, אז זי זאל טרעפען וואס ווייניגער מענשען, און בעזונדערס וואס ווייניגער בעקאנטע מענשען, זוי האט זיך נישט געוואלט מיט קיינעם טרעפען, הגם דאס איז געווען כמעט אוממעגליך. ווייל יעדער מענש אין שטעטעל האט זי געקענט, ס'האט זיך אבער געהאנדעלט אין בעהנטערע בעקאנטע, וועלכע האבען געקענט איהרע פאמיליען-אנגעלעגענהייטען און בכלל איהרע פערזענליכקייטען. העלען איז געווען צופרידען וואס זי זעהט נישט אזא בעקאנטען.

פלוצלונג איז פאר איהר ווי פון דער ערד ארויסגעוואקסען די גרעפין קעטע פאן העלדארף.

— וועמען איך זעה! פרייליין העלען האמערשטיין, איך האב געמיינט אז איהר זענט נישטא ביי אונדז, איך האב געמיינט אז איהר האט שוין אויף שטענדיג פערלאזען אונזער שטעטעל.

— גוט מארגען, פרוי גרעפין, האט העלען געענטפערט, איך בין געווען ארויסגעפאהרען אין פאמיליען-אנגעלעגענהייטען.

— זאל זיין אין פאמיליען-אנגעלעגענהייטען, מיר איז נישט קיין אונטערשיד, איך מיש זיך בכלל נישט אין יענעמס געשעפטען, צי אין פאמיליען-אנגעלעגענהייטען צי נישט איז מיר אלץ איינס, איהר ווייסט מיר ערלויבען, פרייליין האמערשטיין, אויב איך וועל אייך בעגלייטען, אין וועלכער ריכטונג געהט איהר?

— אין דער ריכטונג צו דער פאבריק וואו איך ארבייט.

— אין דער פאבריק פון היינריך זאקס, דארט וואו ס'ארבייט לייטענאנט בעהמע?

— יא, דארט, מיר איז דארט צוגעטיילט געווארען ארבייט.

— דארף אונזער פארטיי?

— יא.

— נו, אמת, איהר קומט דא-ט צובוין איהר האט דאך פריהער אויך דארט געארבייט, ביים אלטען בעל-הבית. נישט אמת?

— יא, האט העלען ארויפגעלאזען די אויגען.

איהר איז די בעגעגעניש בכלל און דער אופן ווי די גרעפין האט זי אויסגעפארשט בכלל געווען זעהר נישט אנגענעהם. און פיינליך.

— איך ארבייט שוין אין דער דאזיגער פאבריק לאנגע יאהרען.

— דאך איז זאכען א גרויסע עוולה געשעהן, האט די גרעפין ביטערע געזאגט.

— איך ווייס נישט ווי גרויס די עוולה איז, אבער אז מ'האקט האלץ פאלען שפענער. מ'האט דאך נישט געקענט מאכען קיין אויסנאהם ספעציעל פאר היינריך זאקס, די געזעצע און אידעאלאגיע איז אזעלכע.

— אמת, האט די גרעפין געזאגט, קענענדיג שוין די שטימונג פון העלען און דער „פיהרער” האט אזוי געוואלט”.

ביידע פרויען האבען אזוי געשפרייזט איינע נעבען דער אנדערער, דאס געשפרעך איז געשפרונגען פון איין טעמע אויף דער אנדערער און האט זיך נישט געקלעפט, ענדליך האט די גרעפין העלדארף זיך חצידירט. און — האט געזאגט:

— דוכט זיך מיר, אז איהר זענט אוועקגעפאהרען צוזאמען מיט פריצי, נישט אמת?

— ס'איז יא אמת, ס'איז נישט אמת, איך ביז מאקע אוועקגעפאהרען צוזאמען מיט פריצי אבער איך האב געהאט אן אנדער ציל און מיין רייזע, און ער ווארשיינליך האט אויך געהאט אן אנדערע ציל אין זיין רייזע.

— איך האב אייך שוין געזאגט, פרייליין העלען אז מיך געהט נישט אן דער ציל פון אייער רייזע און נישט פון פריצים רייזע. איך האב נאר געוואלט קאנסטאטירען א פאקט, פערשטעהט זיך אז איהר ווילט איז צו ענטפערען אויף דעם נישט.

— ס'זענען ביי פאראן קיין סודות דערביי. איך האב דאך אייך געענטפערט אז איך בין געפאהרען צוזאמען מיט פריצי.

— און וואו איז ער געבליבען?

— ער איז איצט אין אויסלאנד.

— וואו, אין [illegible]?

— ניין.

— פראנקרייך, שווייץ?

— אויך נישט.

— וואו דען געפינט ער זיך?

— אין פוילען, האט העלען אויפריכטיג געענטפערט.

— קענט איהר מיר געבען זיין אדרעס?

— צ'לען איז געווען אין א פערלעגענהייט. זי האט נישט געוואלט מאכען פריצין קיין אונאנגענעהמליכקייטען, ער האט דאך דאס ביי איהר נישט פערדינט. ער האט דאך סוף-כל-סוף איהר זעהר פיל טובות געטון. העלען האט אויך געוואוסט אז די גרעפין העלדארף איז א זעהר איינפלוסרייכע פרוי איז די רייהען פון די נאצי-פיהרער און פריצים מעשים האבען בשום אופן נישט געקענט זיך קוואליפיצירען אלס גוטע און נוצליכע פאר נאצי-רעזשים.

— איהר קווענקעלט זיך מיר אנצוגעבען זיין אדרעס, האט די ביטערע גרעפין געלעזען די געדאנקען פון העלען, איהר האט נישט וואס מורא צו האבען, איך פערזיכער אייך, אז פון מיין זייט וועט פריצין קיין שום שלעכטס נישט געשעהן, איך קען אמת זיינע אלע מעשים, איך ווייס, אז ער האט אנגעטון שרעקליכע זאכען, אבער איך האב פאר פריצין א געוויסען סענטימענט, וועלכער דערלאזט נישט אז פריצי זאל האבען אן עוולה, איהר קענט מיר אנגעבען זיין אדרעס, איך וועל זי נישט אויסנוצען צו פריצים שלעכטס.

העלען האט ענדליך געוואלט איבעררייסען מיט איהר גאנצער פערגאנגענהייט זי האט געוואלט פטור ווערען פון אלעם וואס זיי איז געווען ביז איצט דערמיט די האט די אויך געוואלט איינגאנצען איבעררייסען מיט פריצין, זי האט שוין מעהר נישט געטראכט וועגען דעם, אז ס'וועט עפעס געשעהן מיט פריצין, און האט אנגעגעבען דער גרעפין דעם אדרעס פון פריצי ריכטער.

— א דאנק, האט די גרעפין געזאגט, פערשטייט זיך, אז איך וועל אויך נישט מאכען קיין געברויך וועגען דעם ציל פון אייער רייזע קיין פוילען. איך בין צופרידען וואס איהר זענט צוריקגעקומען און האף אז פון היינט אן וועלען זיך מעהר נישט איבערחזרן דאס וואס איז געשעהן און וואס איז געווען נישט אין איינקלאנג מיט אונזערע געזעצען און אידעאלאגיע.

העלען האט זיך געזעגענט מיט דער גרעפין און איז אוועק אין דער פאבריק. איהר ערשיינען אין ביורא האט ארויסגערופען אנ'אמת'ע סענסאציע. די עטליכע וואכען אפוועזענהייט אין דער פאבריק זענען פערשידענארטיג קאמענטירט געווארען, עטליכע האבען דאס פערטייטשט מיט קראנקהייט אדער מיט אוועקפאהרען נאך אנדערע מיט איהרע חתונה-צוגרייטונגען צו בעהמען. יעדענפאלס האט די סענסאציע נישט לאנג אנגעהאלטען און מ'האט זיך ווידער שנעל צוגעוואוינט צו איהר אנוועזענהייט ווייל אין דער פאבריק איז זי געווען א גוטע זכרטע, נישט פון היינט אן, נאך פון דער צייט, ווען די פאבריק האט געהערט צו היינריך זאקס. דעמאלט נאך האט זי אונטער דער אנפיהרונג פון איהר שעף אדורכגעפיהרט די מאדערנסטע איינריכטונגען, געשאפען אינסטיטוציעס פאר די בעאמטע און ארבייטער, געווען ריקזיכטיג פאר די ארבייטער און בכלל זיך געפיהרט אזוי אז קיינער האט נישט געקענט האבען קיין טענות צו איהר, פערקעהרט, מ'האט זי ליב געהאט.

איצט נאך דעם ווי ס'האט געזיגט דער נאצי-רעזשים, וועלכער האט צונעזאגט אלע די גרעסטע גליקען, פאר די ארבייטער איז מען געווען צופרידען וואס העלען האמערשטיין איז געבליבען אין דער פאבריק, און וועט ערשט איצט האבען די מעגליכקייט אדורכצופיהרען די געהעריגע רעפארמען לטובת די ארבייטער, דערייבער זענען אלע געווען צופרידען ווען העלען האמערשטיין איז צוריק געקומען אין דער פאבריק און צוריק איבערגענומען די ארבייט ביים ביוראטיש. די ארבייטער האבען געוואוסט אז דער לייטענאנט בעהמע פערשטעהט אבסאלוט נישט וואס דא טוט זיך, האבען שוין בעסער געוואלט אז העלען זאל האבען איבער זיי צו זאגען.

(פארזעצונג קומט).

שרפה איז א פוטער - געשעפט

(2) נעכטען פריה איז אין פוטער-געשעפט פון דער פירמע ראָזענפעלד, פרייהייטס-פּלאַץ 11, אויסגעבראָכען א שרפה. די ארויסגערופענע פייערלעשער האָבען נאָך א לענגערע רעטונגס-אקציע דאָס פייער לאָקאַליזירט. דער שאָדען איז גרויס.

פערוואונדעט בעת דער ארבייט

אין דער פירמע בידערמאַן, קילינסקיעגאָ 3 איז אָבגעבריט געוואָרען פון עלעקטרישען שטראָם דער ארבייטער קאַזשימיעזש אבארא. אין א שווערען צושטאנד איז ער אָבגעפיהרט געוואָרען אין שפּיטאָל.

זעלבסטמארדע!

(2) עהערנעכטען האָט זיך פערסמ'ט מיט יאָדינע — אין פעלד, נעבען אָביוואַטעלסקא גאַס — די 22-יעהריגע דינסטמיידעל קאַטאזשינא שולץ.

די סיבה פונם זעלבסטמאָרד איז נישט פעסט געשטעלט געוואָרען.

אין א שווערען צושטאנד האָט מען זי אָפּגעפיהרט אין שפּיטאָל אויף זגיערזשניקאַווא.

(2) אויפן קאַטוילישען בית-עולם איגם פאַר שטאָט מאגיא האָט זיך אויף א הויזען-פּאַסעק אויפגעהאָנגען דער 43-יעהריגער ארבייטסלאָזער מיכאל ביאלאָוואָנס (פון גלובנע 48).

פון דער תליה האָט מען איהם אראָפּגענומען א טויטען.

געחלשט פאר הונגער

(2) אויף שרודמיעסקא נעבען נומער 53 איז פערחלשט געוואָרען פאַר הונגער דער היימלאָזער מאריאַן קאַכאַנסקי.

פּאָגאָטאָוויע האָט איהם אָפּגעפיהרט אינ'ם שטאָטישען זאמעלפונקט.

* * *

(א) דאָסזעלבע האָט פּאַסירט מיט דעם 29-יעהריגען סטאַניסלאַוו שישקא אויפ'ן לעאַנארד-פּלאַץ.

שישקא איז געקומען פון פּיעטריקאָוו קיין לאָדז זוכען ארבייט.

א בלוטיג גאסען-געשלעג

(2) עהערנעכטען איז אויסגעבראָכען א בלוטיג געשלעג אויפ'ן בערקער-פּלאַץ (זשעלאָזני רינעק) בעת וועלכען עס איז שטארק צוקלאַפּט געוואָרען דער 30-יעהריגער משהניימאַן (צל. 1 מאַי 32).

דאָס געשלעג האָט ליקווידירט פּאָליציי, און צו ניימאַנען איז ארויסגערופען געוואָרען פּאָגאָטאָוויע.

דאס מיידעל

וואָס האָט פערלוירען א האַנד-בייטעלע מיט 15 זלאָטעס אויף ליפּאָווא גאַס, נומער 3 ווערט געבעטען צו קומען אין רעדאַקציע — פון 6 ביז 8 אָוונט.

Dr. REICHER
פּאָלודניאָווא 28, טעל. 201-93
ספּעציאַליסט
פאַר מענער-שוואַכע-בעהאַנדלונג.
סעקסועלע בעראַטונגען און פּסיכאָ-אַנאַליזען
נעהמט אָן פון 8–11 און פון 5–8 אָוונד.

קובר געווען א קריסט אויפן יוד. בית-עולם

נאך עטליכע חדשים האט זיך ארויסגעוויזען דער טעות

(2) צוריק מיט 4 יאָהר האָט געוואוינט אויף ווישאַצקא 29 דער הויזבעזיצער יאַקוב דרענדאַזש צוזאַמען מיט זיין פרוי מאַריאַנע.

צוריק מיט 3 יאָהר איז דרענדאַזש געוואָרען גייסטיג קראַנק. די פרוי האָט אַלץ געטון דעם מאַן אויסצוקורירען. עס האָט אָבער צו גאָרנישט דערפיהרט די דאָקטוירים האָבען ענטזאָגט יעדער האָפנונג. און דרענדאַזש איז אָפּגעפיהרט געוואָרען אין שפּיטאָל פאַר גייסטיג-קראַנקע אין דוואַרט.

אָבוייענדיג א צייט אין שפּיטאָל, האָט דרענדאַזש גענומען שרייען, אַז ער שטאַמט פון יודען, אַז זיין טאַטע האָט געהייסען „יתיאל" און די מאַמע רבקה, און היות דרענדאַזש האָט געהאַט א סעמיטישען אויסזעהן, האָבען די קראַנקען שוועסטער עס אָנגענומען פאַר גוט געלד און אַזוי איז עס טאַקע ביי אַלעמען געבליבען.

צוריק מיט עטליכע חדשים איז דרענדאַזש קראַנק געוואָרען און געשטאָרבען. אַזוי ווי ביי אַלע איז געווען קלאָר, אַז דער פערשטאָרבענער איז א יוד, האָט מען איהם קובר געווען אויפ'ן אָרטיגען יודישען בית עולם.

נאָכן טויט פון מאַן, האָט די פרוי פערלאַנגט פון דער פירמע גייער, וואו זי ארבייט, אַז מ'זאָל איהר אויסצאָהלען די אונטערשטיצונג, וואָס איהר קומט נאָכן טויט פון מאַן.

ווען זי איז געגאַנגען ארויסנעהמען א טויט-שיין, האָט זיך ערשט ארויסגעוויזען דער גאַנצער טעות, און נאָך לאַנגע בעמיהונגען, איז איהר געלונגען צו בעקומען אַ'ערלויבניש אויף הפּקר-הומירען דעם טויטען קערפּער פון איהר מאַן פון יודישען אויפ'ן קריסטליכען צמענטאַזש.

נעכטען איז פערגעקומען די עקסהומאַציע, אין וועלכער עס האָבען אַנטייל גענומען א מאַסע מענשען.

קאנסום אויף זומער

דער „קאַנסום" ביי דער ווידזעוער מאַנופאַקטור (ראַקיטשינבער 54, צופאַהר מיט די טראַמוואַיען 5,6 און 10) איז די בילינסטע מערקויפס-שטעלע פון אַלערליי אַרטיקלען. עס האָבען זיך דערין שוין איבערצייגט די טויזענטער קליענטען פון „קאַנסום", וועלכע שטעהען אין קאָנטאַקט מיט דער דאָזיגער האַנדעלס-פּלאַצובקע. אויף די הייסע טעג פון זומער עמפּפעלט דער „קאַנסום" פאַר שפּאָט ביליגע פּרייזען בוימוואָלענע פּילע, מושלין, באַטיסט, סאַטין געמוסטערטע ע'אַמינען ווי אויך א גרויסע אויסוואַהל פון באַד און פּלאַזשע אַרטיקלען, אויך לעזשאַקיעס און געדטנער-פּאַטעלען.

אויך אַלע אַנדערע אַבטיילונגען פון קאַנסום זיינען היינט פערזעהען מיט די בילינסטע אַרטיקלען.

מיטוואך דער „הזמיר"-קאנצערט אין העלענאוו

ווי מ'איז שוין בעקאַנט, איז דער קאָנצערט פון „הזמיר" אָפּגעלעגט געוואָרען צוליב דעם שלעכטען וועטער. דער דאָזיגער קאָנצערט וועט פאָרקומען היינטיגע וואָך מיטוואָך אין העלענאָוו.

פון רעווי-טעאטער באגאטעלא

היינט זונטאָג 8 און 10 אָוונד גייט ווייטער מיט גרויס ערפאָלג דאָס פריילעכע רעווי-פּראָגראַם א. נ. „דאָס דאַרף מען זעהן". עס נעמט אַנטייל דער גאַנצער אַנסאַמבל און דער באַלעט.

א חוץ דעם קומט היינט 5 א זייגער פאַר א פּרייז מיט דער בעטייליגונג פון גאַנצען אַרטיסטען אַנסאַמבל.

„אונזער אבוועהר"

וואַרשע, (י.ט.א.) עס איז שוין ערשינען דער דריטער נומער פון דער צייטשריפט „אונזער אָבוועהר", וואָס ווערט ארויסגעגעבען דורך דעם צענטראַל-קאָמיטעט פאַר דער אַנטי-היטלעריסטישער ווירטשאַפטליכער אַקציע. דער רייכער אינהאַלט פון דעם נומער בעשטעהט פון א רייה אַרטיקלען אין פינף שפּראַכען (יודיש, פּויליש, ענגליש, דייטש און פראַנצויזיש) פערפאַסט דורך בעקאַנטע עקאָנאָמיסטען, פּובליציסטען און כלל-טוער. ווייטער קומען אַנקעטען, קאָרעספּאָנדענצען, סטאַטיסטישע מאַטעריאַלען א.א.וו.

די „צייטשריפט" פיהרט דורך אַנ'אַנאַליז פון די בּאָיקאָט-פּראָבלעמען, ווייזט אָן ערנאָך-קוועלען, אינפאָרמירט וועגען גאַנג פון דער בּאָיקאָט-אַקציע אויף דער גאַנצער וועלט און אין פּוילען בפרט.

Dr. HELLER
ספּעצ. פאַר הויט און ווענערישע קראַנקהייטען און מענער-שוואַכע
8 טראַוגוטא 8, טעל. 179-89
נעמט אָן פון 8–11 און פון 4–8 אָוונט, זונטאָג פון 11–2 מיטאָג.
פאַר פרויען א ספּעציעלער וואַרטע-זאַל.
אונבעמיטעלטע — לעטשניצע-פּרייזן

OGŁOSZENIA TELEFONICZNIE
121-36
lub

121-16
Załatwia fachowo
Akwizycja ogłoszeń
S. Fuchs
Piotrkowska 50

אונטער די רעדער פון אנ'אויטא

(2) אויף פראַנציסקאַנער גאַס איז נעכטען איבערגעפאָהרען געוואָרען דורך אַנ'אויטאָ דער 14-יעהריגער באָלעסלאַוו מיידאַ פון לאַגעווניק, הינטער לאָדז.

דאָס יונגעל איז שטאַרק צוקאַליעטשעט געוואָרען.

דעם שאָפער איז געלונגען צו ענטלויפען.

עמיגראציע-געזעלשאפט „יעאס"

עס ווערען געזוכט פאָלגענדע פּערזאָנען: יונה לערנער מיט זיין טאָכטער און אברהם פּרוכטענבערג.

די דערמאָנטע דאַרפען זיך מעלדען אין זייערע עמיגראַציע-אַנגעלעגענהייטען נאָך קאָלומביע, דינה אַלטשילער עמיגראַנטען נאָך אורוגוויי, מלכה מינדעל און משה לייב ווינשטאָק עמיגראַנטען נאָך בעלגיע, משה און פרוי בראַנדעל וורזשאַנצקי עמיגראַנטען נאָך אַרגענטינע.

דאָס ביוראָ פון דער יודישער צענטראַלער עמיגראַציע-געזעלשאַפט „יעאס" אָפּטיילונג אין לאָדז, גדאַנסקא 40 איז טעטיג יעדען טאָג א חוץ שבת פון 2–10 פאָרמיטאָג.

היינט א גארטען-פערוויילונג לטובת „תומכי אורחים"

היינט קומט פאָר א גאָרטען-פערוויילונג אין העלענאָוו לטובת תומכי אורחים. די פערוויילונג זאָגט צו צו זיין זעהר אינטערעסאַנט ווייל ס'זענען פאָרגעזעהן פיל אַטראַקציעס.

די לאָדזער יודישע בעפעלקערונג וועט געוויס אונטערשטיצען דעם פאַראיין תומכי אורחים און בעזוכען די היינטיגע גאָרטען פערוויילונג.

בּיי הישפע-קראַנקהייטען

מאָגען און קישקע-קאַטאַרען, בעזונדערס שנעל אָהן שטערונג לאָזט דאָס נאַטירליכע ביטערוואַסער

Franciszka Józefa

קאָנסטאַטירט קליניקען אין די אונטערלײַב-אָרגאַנען. פרעגט דאָקטוירים, צו בעקומען אין אַלע אַפּטייקען און סקלאַד-אַפּטעטשנעם.

ראדיא-ווינקעל

עטליכע בעמערקונגען און אנווייזונגען ווי אזוי ריכטיג צו פערלעגען אנ'אנטענע

דער וויכטיגסטער בעשטאַנד-טייל פון יעדען אַפּאַראַט און בפרט פון א דעטעקטאָר-אַפּאַראַט איז די אַנטענע און בע'ערדיגונג. אויף די דאָזיגע צוויי זאַכען דאַרף דער ראַדיאָ-הערער גוט אַכטונג געבען אין פאַל, ווען מען הויבט אָן צו הערען ערגער אין הער-טרייבעל. אין דעם פאַל דאַרף מען קודם כל זעהן, צי די אַנטענע אָדער „ערד" זענען אין אָרדנונג. עס ווערט דעריבער געראָטען ביים פערלעגען א נייע אַנטענע צו האַלטען זיך ביי פאָלגענדע כללים:

1) די אַנטענע מוז זיין פערלעגט מעגליכסט ווי אַמהעכסטען.

2) די אַנטענע טאָר זיך נישט אָנריהרען, אין וועלכע עס איז זאַכען אויף איהר וועג, ווי למשל, דעם דאַך-קוימען, רינגע, ביים אָדער אַנ'אַנדער אַנטענע.

3) פאַר יעדען טיפּ אַפּאַראַט מוז די לענג פון דער אַנטענע זיין א אַנדערע. ביי דעטעקטאָר-אַפּאַראַטען דאַרף די אַנטענע זיין לאַנג 40–50 מעטער (שוין צוזאַמען מיט'ן אָבפיהר-דראָט) צוויי-דריי לאַמפּיגע אַפּאַראַטען פערלאַנגען א ביסעל א קירצערע אַנטענע פון 30 ביז 40 מעטער און די פיל-לאַמפּיגע אַפּאַראַטען – נאָר א קורצע נישט מעהר ווי א 10–15 מעטערדיגע אַנטענע.

4) די עקען פון דער אַנטענע מוז זיין גוט איזאָלירט מיט דער הילף פון די אַזוי גערופענע פּאָרצעלאַן-אייער, די דאָזיגע איזאָלאַטאָרען טאָרען נישט זיין געבונדען מיט דראָט נאָר מיט שטריק.

5) דער אָפּפיהר-דראָט פון דער אַנטענע מוז אין דעם אָרט, וואו ער זעצט דורך דאָס פענסטער גוט איזאָלירט זיין מיט דער הילף פון א גומי אבאַניט מיט א פּאָרצעלאַן אָדער גלעזערען רעהרעל. דער אָפּפיהר-דראָט דאַרף זיין ווי אַמקירצסטען. אויך דאַרפען זיין קורץ די דראָטען, וואָס פערייניגען דעם אַפּאַראַט מיט דער אַנטענע.

6) אין פאַל, ווען נישט ווייט פון דער אַנטענע געפינען זיך דראָטען פון דער עלעקטרישער נעץ פון טעלעפאָן אָדער טעלעגראַף דאַרף מען זיך בעמיהען, אַז די אַנטענע זאָל זיך געפינען ווי אַמווייטסטען פון די דאָזיגע דראָטען און אין א פערקעהרטער ריכטונג, יעדענפאַלס נישט פּאַראַלעל.

7) נאָכ'ן פערענדיגען פון דער ראַדיאָ-אוידיציע דאַרף מען נישט פערגעסען אויף צו שליסען די אַנטענע.

ראדיא-פראגראם

זונטאג, דעם 29-טען יולי 1934

8,30 נעזאַנג. 8,35 גראַמאָפאָן. 8,38 גימנאַסטיק. 8,53 גראַמאָפאָן. 9,05 פריהמאָרגען צייטונג. 9,10 מוזיק. 9,20 הויז ווירטשאַפט. 9,25 גראַמאָפאָן. 10,25 טאָג - פּראָגראַם. 10,30 גאָטעסדינסט. 11,57 צייט סיגנאַל. 1203 וועטער בעריכטען. 12,10 מוזיקאַלישער פריהמאָרגען. 1,15 מוזיקאַלישער שמועס. 1,25 טראַנסמיסיע פון זאַל פון וואַרשאווער שטאָט ראַט. 2 רעפעראַט פון פּראָפ. קילאַנסקי. 2,15 פאָלקס מוזיק. 3 רעפעראַט, 3,15 גראַמאָפאָן. 3,35 גראַמאָפאָן. 3,45 רעפעראַט. 4 לייכטע מוזיק. 5 טעאַטער רעפּערטואַר. 510 מוזיקאַלישער רעפּאָרטאַזש אין ווילנע. 6 פראַגמענטען, 6,15 מוזיק, 6,45 רעפעראַט, 7,00 פערשידענעס, 7,10 ספּאָרט ידיעות, 7,15 לייכטע מוזיק, 8,00 אַקטועלער פעליעטאָן, 8,12 פּאָפּולערער קאָנצערט, 8,50 אָוונד צייטונג, 10 פליטען, 10,15 ספּאָרט-ידיעות, 10,30 גראַמאָפאָן. 11,00 וועטער. 11,05 טאַנץ מוזיק פון טשעכאָטשינעק.

* * *

פון אויסלאנד

11,20 — קאָנצערט פון וויען. 9 – קאָנצערט פון פּראָג. 9,05 — קאָנצערט פון לאָנדאָנער פילהאַרמאָניע.

Dr. med. Trepman
צעגעלניאַנא 4, טעל. 216-90
ספּעצ. פאַר סיפיליס, טריפּער און הויט-קראַנקהייטען. בעהאַנדלונג פון מענערשוואַכע אויך אַלע אַרט אַנאַליזן נעהמט אָן פון 8–12 און פון 5–9 אָוו. זונטאָג און יום-טוב פון 8–1. בעזונדער'ע וואַרטע-זאַל פאַר פרויען.

ראטעוועט אייער געזונד!
קראַנקע אויף רופּטורען (ברוך-קראַנקהייטען)
ספּעציעלע אָרטאָפּעדישע הייל-גומי-באַנדאַזשען פון מיין מעטאָדע העלפען ראַדיקאַל אונטער גאַראַנטיע אָהן אָפּעראַציעס פון אַלע מינים ברוך-קראַנקהייטען (רופּטורען) אפילו די עלטעסטע און געפעהרליכסטע ביי מענער, פרויען און קינדער.
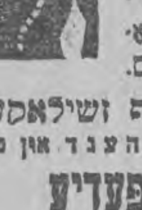

דאָס אויסגלייכען זיך פון מאַגען און קישקעס בעזייטיג איך דורך פערלעגען ספּעציעלע אינדיווידועל צוגעפּאַסטע בויך-באַנדאַזשען. אויף אויסגעקרימטע רוקען-ביין (הויקערס) אָרטאָפּעדישע הייל-גאָרסעטן אויף ביינער-שווינדזוכט און אַלע אַנדערע פעהלערן אָרטאָפּעדישע הייל-אַפּאַראַטען אויף פּלאַטפוס.
ספּעציעלע איינלאַגען לויט גיפּס-מאָדעלען, אויף זשילאַסעס. – גומי-זאָקן לויט מאָס. קינסטליכע הענד און פיס
ספּעציעלער אנשטאלט פאר הייל-ארטאפּעדיע
Spec. Ortop. O. PETRYKIEWICZ אויס לעמבערג
לאָדז, פּיראַמאָוויטשאַ 9 (אַלגינסקא)
(פּראָנט פּאַרטער), טעל. 177-09 נאָהנט פון לאָדזער פאַבריקס-באַהנהויף
בעמערקונג: דאָס ערשיינען פון די קראַנקע איז אומבעדינגט נויטיג. צאָהלרייכע דאַנקזאַגונגען און דאַנק-בריף.
(אין זגערזש אויף טלאָמאַצקא № 2 און № 4 אייגענע הייזער)

קלאנג-קינא CAPITOL
זאוואדזקא 16

היינט פרעמיערע!
גרויסע סענסאציאנעלע עראטישע דראמע
רעזשי: Wesley Rugles – א. נ.
אין די הויפט-ראלען:

„דאמע רויט"
CAROLA LOMBARD, CLARK GABLE

א פילם, וואס אילוסטרירט א גרויסע ליבע, וואס איז שטארקער פון פערברעכנס.

אויסערן פראגראם: קלאנג-צוגאבע פון PAT ווי אויך די נייעסטע פילם-אקטואליטעטן. דער זאל איז מעכאניש ווענטילירט.

PRZETARG.
Zarząd Miejski w Łodzi ogłasza publiczny przetarg na smołowanie 13-tu dachów papowych z drobną reperacją i posypaniem piaskiem w Osiedlu im. M. Mireckiego oraz 2-ch dachów nowych na szkole i domu mieszkalnym przy ul. Rokicińskiej 41, ogólnej powierzchni około 10600,00 mtr. 2.

Oferty pisemne należy składać w Wydziale Budownictwa Zarządu Miejskiego w Łodzi, Plac Wolności Nr. 14, pokój Nr. 41, do dnia 10 sierpnia 1934 roku włącznie do godz. 10.30, w kopertach zalakowanych pieczęcią firmową, każda z napisem: „Oferta do przetargu na smołowanie 15-tu dachów, mającego się odbyć w dniu 10 sierpnia 1934 roku", z podaniem nazwy firmy wraz z adresem.

Oferty będą otwarte w tym samym dniu o godz. 11-tej w Wydziale Budownictwa, Plac Wolności Nr. 14, pokój 45.

Oferty nieodpowiadające warunkom przetargu lub złożone po terminie nie będą rozpatrywane.

Bliższych wyjaśnień można otrzymać codziennie od dnia ogłoszenia w godz. od 8-ej do 10-ej w Wydziale Budownictwa Zarządu Miejskiego w Łodzi, pokój Nr. 43.

Łódź, dnia 29 lipca 1934 roku.

Zarząd Miejski w Łodzi.

U. S. A.
פערזיכערט אייך א גוט סערווינסט. נאך אויף עטליכע שטעט ווערן געזוכט פערקויפער אויף אייגענער רעכנונג אויף צו פערשפרייטן א שלאגער פערברויכס-ארטיקעל.
E. G. Brombache
Łódź
28 p. Strzelc.Kan.39
tel, 191-89.

...און דאך זענען די בעסטע
ווידזעווער סחורות
OK הויפטזעכליך די מארקע
די אפטיילונגען פון וועש פאר הערען און דאמען, ווי אויך פון בעט-איבערציג און טיש-וועש
זענען שטענדיג רייך פערזעהען צו די נידריגסטע פרייזען
KONSUM PRZY „WIDZEWSKIEJ MANUFAKTURZE" S.A.
ROKICINSKA 54. Dojazd tramwajami 10 i 16

Dr. Feldman
אקושער-גינעקאלאג
האט זיך איבערגעצויגן אויף
קילינסקיעגא 113
(באוואראט 41) טעל. 155-77.

Dr. J. NEUMAN
כירורג און גינעקאלאג
(פריוואט-ארצט)
נעהמט אן פון 3 ביז 4.30 נאכמיטאג
און פון 7.30 ביז 8.30 אוונט.
זאבאדניא 57, טעל. 128-95

קליינע אנאנסען
1 זלאטי
אנאנס ביז 15 ווערטער

פרייע פאסטענס
א פערקויפער פון קאנפעקציע ג ע׳ זוכט. אדרעס: Piotrkowska 18 „BE-O-TE"
3086

א קוואליפיצירטע רעפערזירקע צו סוויטערס ווערט געזוכט אגראדאווע נ. 9 וואוינונג 49, קווצר-אפיצינע.
3093

פערשידענעס

Biuro „Łodzianka" pośredniczy w sprawach małżeńskich. Dyskrecja zapewniona. Łódź, Nowo - Pańska 144, m. 1, przy Kątnej

א שותף מיט 25.000 זל. ווערט געזוכט צו א גוט איינגעפיהרט געשעפט. צו ערפאהרען אין אדמ. אונטער „25.000"

צו פערקויפען א מאשין אויסצואר-בייטען קאלירטע מענדלעך (טאשעמקעס), אויך א נייי-מאשין זינגער׳ס גאבינעטאווע, גענצליך ניי. צו ערפאהרען קילינסקי 61, וואוינונג 18.

רעוואלוציע!!! דער רענאמירטער פריזיער-אנשטאלט י. יאקובאוויטש, פיעט-ריקאווער 60 האט בעשלאסען אויפ׳ן זומער-סעזאן צו פערקלענערן די פרייזען. ראזירען 20 גר., שערען 40 גר., דעם קאפ וואשען 30 גר., עלעקטרישער מאסאזש 20 גר., ערשטקלאסיגער מאניקור 70 גר., איילט אלע מאכענווייז צו יאקובאוויטשן.

ראקאלען
אנ׳ארט צו שלאפען פאר א יונגערמאן ווערט געזוכט. ווענדען זיך ליסטאפאד 12, וו. 6.
11
3094

א בעקוועהם ארט צו שלאפען פאר 1 אדער ארענטליכע יונגעלייט איז אפ-צוגעבען. פאמארסקא 14, אין אפיצינע, 2 שט., וו. 12, לאסקי.

דערמיט דערקלער איך מיין חרטה פאר די נישט טאקטישע און נישט חברישע האנדלונג לגבי די סעקציע קעלבער-ארב. ביים פראפ. פליישער-ארבייטער-פעראיין, ב. יאסעלעוויטשא 16, און פערזיכער, אז מעהר וועט אזעלכעס נישט פארקומען.
מיט אכטונג
הלל איצקאוויטש. 3088

בעקאנטמאכונג.
דרינגענד ווערען געבעטען אלע בעלי - חובות, וואס עס קומט זיי פון סטעלצער, פיעטריקאווער 166, צו קומען מאנטאג, 8 אווענד אין קאלאניאל-הענדלער-פעראיין, שרודמיעסקא 20.

Dr. F. KLOZENBERG
ספעציאליסט פאר נערווען-קראנקהייטן
צוריקגעקעהרט
Narutowicza 37 tel.105-53

Dr. med.
Haltrecht
צוריקגעקעהרט
ספעציאל-ארצט פאר הויט-און געשלעכטס-קראנקהייטען
פיעטריקאווער 10, טעל. 131-86
נעמט אן פון 8—11 מיטאג און פון 5—9 אוונט
זונטאג פון 10—1 בײטאג.
אלע ארט אנאליזען.
פאר אונבעמיטעלטע לעטשניצע-פרייזן

אויערן, נאז און האלז קליניק
מיט בעטען פון Dr.
Z.Rakowski
פיעטריקאווער 67. טעל. 127-81
נעהמט אן שטענדיגע קראנקע (צוועק אפעראציע א. ז. וו.) ווי אויך אמבולא-טארישעס פון 11—2 און פון 5—8 אוונט.

Dr.
Wajnberg
ספעצ. פון לונגען, הארץ און סקלעראזע-קראנקהייטען
וואוינט יעצט פיעטריקאווער 145
טעל. 126.02.
נעמט אן פון 9—10 פריה, 3—5, 8—9 אוו.

Dr. med.
Ign. MARGOLIS
OKULISTA
פערריייזט. פון 1-טען אויגוסט ווערט דער קאבינעט איבערגעטראגען אויף פיעטריקאווער 113, טעל. 165-17
עמפפאנגס-שטונדען פון 1—2 און פון 5—7 אוו.

לעטשניצע
פאר ווענעריש קראנקע
פון דאקטוירים ספעציאליסטען
לאדז, זאוואדזקא 1
טעל. 205-38
טעטיג פון 8 פריה ביז 9 אוונד.
ווענעריש-קראנקע, מענערשוואכע און הויט-קראנקהייטען, אנאליזען פון בלוט און אורין
די פערהיטונגס-סטאציע
איז טעטיג א גאנצען מעת לעת
פאר פרויען א ספעציעלער ווארטע-זאל
א בעראטונג 3 זל.

Poradnia WENEROLOGICZNA
הויט און ווענערישע קראנקהייטען
איז געווארען איבערטראגען
אויף 2 זשעלאנא 2
(פיעטריקאווער 47)
טעטיג פון 8 פריה ביז 9 אוונד,
זונטאג און הגאות פון 9—2 מיטאג.
א וויזיט 3 זל.
פון 11—1 מיטאג און פון 3—4 נאכמ.
נעמט אן א פרוי-דאקטאר.

Dr. med. ADAM BENDER
אינערליכע קראנקהייטען
ספעציאליטעט: הארץ-קראנקהייטען, בלוט-דרוק און סקלעראזע
צוריקגעקעהרט
האט זיך איבערגעצויגען אויף
אל. קאשטשושקי 29, טעל. 191-25
נעהמט אן פון 2. אויגוסט פון 5—7 אווענד.

DR.
Stanisław GAWINSKI
położnictwo i choroby kobiece
Bałucki Rynek 3
Tel. 148-80
przyjmuje od 4—7.

לעבער אויף דער מאשין
ווערען אנגענומען אויסצונייען ביי
ג. נארדמאן, שרודמיעסקא 8

Dr. med. Niewiażski
ספעציאליסט פאר סיפיליס, טריפער און הויט-קראנקהייטען. בעהאנדלונג פון מענער-שוואכע
אנדזשעיא 5 טעל. 159-40
צוריקגעקעהרט
נעהמט אן פון 8—11 און פון 5—9 אוו.
זונטאג און יום-טוב פון 9—1 פארמיטאג.
בעזונדערער ווארטע - זאל פאר פרויען.

Dr.
S. Kantor
ספעציאליסט פאר הויט און ווענערישע קראנקהייטען (סיפיליס און טריפער), היילט מענער = שוואכע
וואוינט יעצט
Piotrkowska 90, tel. 129-45
נעמט אן פון 8—2 נאכמ. און פון 4—9 אוו., זונטאג און יום-טוב פון 8—2 נאכמ.
פאר אונבעמיטעלטע – לעטשניצע-פרייזן.

ברוך-קראנקע!!!
ערשטע און איינציגע ארטאפעדישע הייל-אנשטאלט אין לאדז, פון דעם אין גאנץ פוילן בערימטען ספעציאליסט ארטאפעד דיר. י. ראפאפארט, וועלכער עקזיסטירט 30 יאהר און איז געווארען אנערקענט פון פיל בעוואוסטע פראפעסארען.

Dyr. J.Rapaport

ברוך-ליידענדע! ספעציעלע ארטאפעדישע גומי-הייל-באנדאזשען פון מיין ארטאפעד. הייל-אנשטאלט בעזייטיגן אהן שום אפעראציע, ראדיקאל שנעל און זיכער מיט דעם גרעסטען ערפאלג, די שווערסטע, געפערליכסטע און פערעלטערטסטע ליידענדע ברוכען ביי מענער, פרויען און קינדער. — ספעציעלע ארטאפעד. הייל-באנדאזשען פאר צוריקגעקומענע ברוכען נאך אפעראציעס, ווי אויך ספעציעלע אונדיווידועלע צוגעפאסטע ארטאפעד. בויך-באנדאזשען בענעמען ארטאפלאזען זיך פון מאגען און קישקעס.

פאר קאליקעס, הויקערס און אלערארט פעהלער פון גוף!
פון מיין ארטאפעד. הייל-אנשטאלט ווערען אויסגעפערטיגט די היילבארסטע און פון פיל פראפעסארען אנערקענטע מאדערנע ספעצ. ארטאפעד. הייל-גארסעטען פאר פערקרימונג פון רוקען-ביין (Skrzywienie Kręgosłupa), ביין-שווינד-זוכט, ריומאטיזם, פערקרימטע פיס ביי קינדער און ערוואקסענע קינסטליכע הענד (פראטעזען) און פיס, ווי אויך די פראקטישע ארטאפעדישע אפאראטען פאר שמערצליכע פלאט-פיס לויט גיפס-מאדעל.

אכטונג! אלע קראנקע אין מיין ארטאפעד. הייל-אנשטאלט, ווערען נאר פון מיר פערזענליך בעהאנדעלט.
30 יעהריגע פראקטיק, פולע גאראנטיע!
ערמעסיגטע פרייזען! עמפפאנגס-טעגליך פון 9 פריה ביז 7 אוו. עס ווערען אויך אנגענומען מיטגלידער פון אובעזפ. ספאל. (קאסע-כאריך). אכטונג!

ערשטע און איינציגע ארטאפעדישע הייל-אנשטאלט אין לאדז
Spec. Dyr. J. RAPAPORT, Ortoped.
פון לעמבערג
Łódź, Wólczańska 10, front, parter, tel. 221-77.

הערצליכען דאנק
היערמיט דריק איך אויס עפענטליך מיט גרויס צופרידענהייט מיין הערצליכסטען דאנק דעם בערימטען ספעציאליסט פאר ברוך-קראנקהייטען דיר. י. ראפאפארט פון דער ערשטער און איינציגער ארטאפעד. הייל-אנשטאלט אין לאדז וואלטשאנסקא 10, דערפאר וואס ער האט מיר געראטעוועט פון פיל גרויסע ברוך-שמערצען, איך האב א סך יאהרען געליטען פון מיין יעהר שווערען פערעלטערטען ברוך, וואס קיין שום פאס האט מיר נישט געקאנט צוריקהאלטען, הײנט א דאנק זײן מיר פערלעגטען אויסגעצײכנעטען ארטאפעד, הייל-באנדאזש, האט ער מיר באמת א וואונדער באוויזען, איך פיהל מיך אויסגעצײכענט גוט און בין פעהיג צו יעדער ארבייט.
(—) יוסף ברוך לאזינגער. 1/6 1944
לאדז, וואלבארסקא 26.

מאר׳ן איינהאלט און טאר מין פון די אנאנסען איז דער פערלאג נישט פעראנט-ווארטליך. די אדמיג. איז אפען בייטאג און בייגאכט.

פעהלערן, וועלכע ענדערן נישט פרינציפיעל דעם איינהאלט פון דער אנאנס בערעכטיגען נישט צום איבערדרוקען די אנאנס אדער צוריקצוצאהלען פאר דעם אנאנס

אבאנאמענטס-פרייז:
אין לאדז – 4 זלאטעס א חודש מיט אפטראגען א היים. אויף דער פראווינץ – 5 זל. א חודש; אין אויסלאנד 7 זל. אמעריקא-1 דאל.

נעקראלאגען-20 גר. א מ/מ (אין דער זייט שפאלטען) קליינע אנאנסען ביז 15 ווערטער 1 זל. יעדעס מעמערדיגע וואָרט — 10 גר.

אנאנסען-פרייז פאר א מילימעטער-שורה
פאר׳ן טעקסט–18 גר.	פרייטאג און ערב-יו"ט–24 גר.	אין דער זייט שפאלטען
אין טעקסט–40	60–	
נאך׳ן טעקסט–12	18–	

פיעטער דער שטאט 50 פראצ. טייערער, אויסלאנד 100 פראצ. טייערער. בעלדונגען — 10 גר. א ווארט

Za wydawnictwo „Najer Folksblat", spółdz. z odp. udz. Ch. J. Brzustowski i D. Silberberg
Redaktor odpowiedzialny: Ch. Kaufman
Czcionkami i druk. redac. „Najer Folksblat". Piotrkowska 21.